No. 5513.

Abonnementsprijs per 3 maanden
Voor Amsterdam ƒ 2.50.
Buiten Amsterdam franco ƒ 2.90.
Enkele Ns. 5 Cents.

De Standaard

Ao. 1890.

Advertentiën:
van 1 tot 6 regels ƒ —.90.
Iedere regel daarenboven ƒ —.15.
Aanvragen of vermelding
van liefdegaven ƒ —.10 per regel.

Negentiende Jaargang. Amsterdam, Vrijdag 7 Maart. Directeur-Uitgever: J. A. WORMSER.

DEMOCRATISCH.

I.

De verschuiving der partijen, die door de jongste stembus in het naburig Duitschland plaats greep, trekt algemeen de opmerkzaamheid.

Tot zijn schrik ontwaart men, dat de Sociaal-democraten, in korten tijd, en in weerwil van den officieelen druk, aangegroeid zijn tot een ontzettende macht en dat die aanwas plaats greep met reuzenschreden. Een half millioen stemmen meer dan de laatste maal.

En stond dit verschijnsel nog maar op zichzelf. Maar dat doet het niet.

Immers de Radicalen, op onze Oostergrenzen „Vrijzinnigen" genoemd, zagen op bijna even verrassende wijze hun macht klimmen; terwijl de gewone Liberalen, gelijk ze ten onzent door de *N. Rott. Cour.* en in Duitschland door de *Kölnische Zeitung* gerepresenteerd zijn, spoorslags achteruit liepen.

En vergelijkt men de stembus-lotgevallen van de Duitsche Antirevolutionairen met die der Roomsche Centrumpartij, dan kan dezelfde democratische neiging ten derde male geconstateerd. Immers het *Centrum*, dat in Duitschland meer *gauche* is, was de eenige groep die zich met veerkracht handhaafde, terwijl de Antirevolutionairen, die in Duitschland bijna geheel *droite* zijn, zetel na zetel hebben ingeboet.

Van welke zijde men de zaak ook beziet, steeds komt men tot de conclusie, dat in het naburig Duitschland het volk in massa tegen de overheersching van het Conservatief-Liberalisme in verzet komt, en koers nam in meer democratische richting.

Een feit, daarom vooral in Duitschland te belangrijker, overmits de buitenlandsche staatkunde daar veel meer dan ten onzent *heel de politiek* beheerscht, en Vorst von Bismarck, wiens conservatief-liberalistische neiging voor niemand een geheim bleef, als eerste matador en *World-Champion*, bij het internationale schaakspel niet kan worden gemist.

Kon nu gezegd, dat de Duitsche volksaard meer dan de Nederlandsche democratisch getint was, zoo kon men ten onzent het verhaal van deze stembus aanhoeren en zijns weegs gaan. Maar dit is *niet* het geval. In Duitschland toch heerscht het *monarchisch* beginsel veel absoluter en bestaat een *machtige adel*, die in talrijkheid, beteekenis en invloed onze Nederlandsche aristocratie geheel achter zich laat.

Het opmerkelijke feit, dat het in Duitschland thans verkregen resultaat ten onzent nog niet in dier voege en in zulk een afmeting voorkwam, kan dan ook alleen verklaard uit het verschil van de kiesbevoegdheid in beide landen. In Duitschland stemt elk burger, hier nog slechts een goed derde van wie stemmen kon. Gevolg waarvan is, dat de omzetting, die allengs in de publieke opinie plaats grijpt, in Duitschland terstond aan het licht treedt, maar in ons lichtschuw vaderland *verborgen* blijft.

Nu laten we de vraag, of het in politieken zin verstandiger is, de ware stemming der publieke opinie te verbergen, dan wel ze uit te laten komen, voorshands rusten; en bepalen ons allereerst tot het constateeren van het feit, dat in het naburig Duitschland, hetwelk thans den toon in Europa aangeeft, en van nature eer aristocratisch is aangelegd, de verschuiving van de publieke opinie in democratische richting steeds meer veld wint en bijna een voldongen feit mag heeten.

Ligt hierin nu niet een ernstige wenk ook voor onze staatspartijen; met name voor de Antirevolutionaire?

Krachtens haar Calvinistischen oorsprong rust op de Antirevolutionaire partij ten onzent de verplichting, om juist in *de volksconsciëntie* steun voor het gezag te zoeken, en, opdat deze stut niet vermolme, der volksconsciëntie vastheid van beginsel en recht van spreken te verzekeren.

Ze wierd deswege door de conservatief-liberale groep steeds *democratisch* gescholden. Geuzen van ouds! Groen een volksmenner en demagoog! Thans onder één deken met de sociaal-democratie!

Voor dit schelden deinsde noch Marnix van St. Aldegonde, noch Groen van Prinsterer, noch deinzen wij terug; en steeds zullen we, hoe het *Handelsblad* en *Dagblad van 's-Gravenhage* ons ook met hun smaad achtervolgen, er onze eere in blijven stellen, om onzen Calvinistischen oorsprong op dit punt *niet* te verloochenen.

De politieke gedachte, die we sinds 1872 ontwikkeld hebben, bewoog zich dan ook steeds in die lijn. Steeds is er zorg voor gedragen, dat in onze programma's en shibboleths deze lijn uitkwam. En voor wie het land kent, bestaat er niet de minste twijfel, of een Antirevolutionaire politiek, die dit Calvinistisch spoor verliet, om naar den Conservatieven kant te zwenken, zou haar invloed op het volk verspelen.

En wel verhelen we ons niet, dat de ministeriële en parlementaire gedachtenwisseling het spoor dezer richting slechts zelden krachtig deed uitkomen; maar dit lag met name aan de Schoolquaestie. Nu die in haar overwegende beteekenis getemperd is, zal er van zelf kleur moeten bekend worden ook in de *algemeene* politiek.

Met het oog hierop nu is het gebeurde in Duitschland voor ons van het uiterste gewicht.

Het leert toch op overtuigende wijze, hoe volkomen ontoereikend de steun is, dien de conservatief-liberalistische theorie, zelfs in een land als Duitschland, aan het gezag bood; en hoe dringend noodzakelijk het is den eerbied voor het gezag op hechter grondslag te vestigen.

Het leert ons Antirevolutionairen, hoe onze geestverwanten te Berlijn, onder de leiding van de *Kreuz-Zeitung*, steeds meer in den hoek der reactie wierden gedrongen en steeds meer aan invloed verliezen.

Het toont hoe de Roomsche staatspartij, die in Duitschland, juist omgekeerd als hier, *tegen* het conservatisme overstaat, ongeknakt in haar invloed bleef.

Het doet zien, hoe de middenpartijen door haar loven en bieden, ondanks den steun der groote pers, hard achteruit boerden, en onmachtig bleken om haar beloften na te komen.

En het verraadt op hoogst bedenkelijke wijze het feit, hoe de groote volksmassa, en met haar de publieke opinie, tenzij men een ander spoor insla, al meer geneigd is om zich het socialisme in de armen te werpen.

Struisvogelpolitiek helpt hier dus niet.

Ons beperkter kiesrecht, is wel *een dam*, die aan deze wateren *tijdelijk* de mogelijkheid van doorstroming belet; maar de geschiedenis bewijst maar al te welsprekend, hoe *alle* dam van dien aard ten leste toch bezwijkt, na eerst te zijn doorgesijpeld.

In den strijd die aan 1848 voorafging, waande de toenmalige Conservatieve partij zich eveneens veilig achter zulk een kunstmatig opgeworpen dam; en het offerfeest van schier aller overtuiging constateerde slechts op schreeuwend droeve wijze de volstrekte ondoelmatigheid van zulk zelfverweer.

Is er eenmaal werking in den grond, waarop uw huis wierd opgetrokken, dan is het u goud waard, van jaar tot jaar de kracht dier werking te kunnen meten.

Om de Vesuvius is er eerst rust voor de omliggende dorpen ontstaan, toen er op zijn rug een metereologisch instituut was opgericht, dat van uur tot uur de werking in den krater kan constateeren.

En is hier het beeld niet te sterk gekozen, dat ook Europa in politieken zin op een vulcanischen bodem leeft, hoeveel gelukkiger zijn dan niet de staten er aan toe, die in een uitgebreid kiesrecht het metereologisch middel bezitten, om de afwijkingen, die in den magnetisch-politieken stroom trillen, van jaar tot jaar met juistheid waar te nemen.

Wel verre dus van in den dam van ons beperkt kiesrecht een veiligheidsklep te zien, die ons vergunnen zou de les uit Duitschland in den wind te slaan, komt het ons veeleer voor, dat deze dam, door het valsch vertrouwen dat hij inboezemt, *een gevaar* oplevert; en dat Nederland juist daarom te dringender oorzaak heeft, om op de politiek-metereologische waarnemingen bij zijn Oostersche naburen met onverdeelde aandacht te letten.

*** *Een goede benoeming.*

Er moesten twee inspecteurs voor het Lager Onderwijs benoemd.

Een „liberale" regeering zou daarvoor ongetwijfeld haar keuze op twee „liberalen" hebben gevestigd.

In haar lijn loopende, zou dus het tegenwoordig Kabinet twee *niet*-liberalen hebben moeten benoemen.

Maar zoo deed ze niet.

Ze koos één geestverwant en één tegenstander,

Zoo zegeviert onder een niet-„liberale" regeering de *echte* vrijzinnigheid.

En stellig was ook de keuze uitnemend, die ze op eigen erf deed.

De heer Fabius heeft als Bestuurslid van de Unie zijn sporen op onderwijsterrein verdiend; en noch in degelijkheid van zin, noch in tact van handeling, behoeft hij voor den besten inspecteur, dien we dusver bezaten, onder te doen.

Er is nu één Antirevolutionair, één Roomsch-Catholiek en één Liberaal inspecteur.

Zóó gaat het den goeden weg op.

*** *Hoofdplaat.*

Er bestaat, naar ons bericht wordt, goede kans, dat het verdrietelijk geschil in deze gemeente tot een vreedzame oplossing zal komen.

De leden van den Raad schijnen tenslotte toch te hebben ingezien, dat, hoe gewettigd ook hun verzet tegen den ongewilden Burgemeester was, zij daarom hun plicht *als raadsleden* niet van zich af konden schuiven.

Orde en wet zullen dus ook hier geëerbiedigd worden.

En dan mag immers verwacht, dat de Regeering met den nood ook dezer gemeente erbarming zal hebben.

*** *Speech van Prof. Fabius.*

Prof. Fabius hield te Gouda dezer dagen eene rede, die in belangrijkheid geenszins voor die te Dordt onderdoet.

Gesteund door zijn rijke kennis van onze politieke historie, heeft hij op meesterlijke wijze de actueele politieke quaestie in het juiste licht geplaatst.

Er is in dezen spreker iets principieels en consequents, dat boeit en bemoedigt.

Vooral zijn protest tegen de valsche camaraderie, die de Kamer alles in het Kabinet en de pers alles in de Kamer doet loven, was uitnemend.

Kabinet, Kamer en Pers dragen elk een *eigen verantwoordelijkheid*, en alleen waar elk dezer drie zijn *eigen* roeping verstaat, is de toekomst verzekerd.

*** *Praatje voor de vaak.*

De *Banier* heeft een ontdekking gedaan.

Ze heeft uit ons artikel over de encycliek heuschelijk gemerkt, dat . . . . de *Stand.* roomsch in zijn hart is.

Fraai, niet waar?

Omdat we toestemden, dat als de keuze staat tusschen het aardsch en het hemelsch vaderland, het hemelsche voorgaat, daarom zijn we roomsch.

De *Banier* leert dat dus *niet*.

De *Banier* oordeelt dus, dat de martelaren ongelijk hadden. Ongelijk de profeten en apostelen. Ongelijk de Man van Smarte. Ongelijk heel de Wolke van Getuigen uit Hebr. XI!

Nu, dan begrijpen we de *Banier*, en vatten het waarom hij nooit den moed had, om cordaat voor den Christus ook op staatsterrein uit te komen.

Maar dan sla de redactie de waarheid ook niet in het aangezicht.

Immers waar wij juist opmerkten, dat we *niet* beamen wat de paus van de tegenstelling tusschen *de kerk* in het zichtbare en den staat zegt, dicht ze ons een *vlak tegenovergestelde* opinie toe.

Nu, zoo is het makkelijk *lasteren*.

Uit de Pers.

Een woord van Keuchenius.

Een schrijven van den afgetreden Minister van Koloniën is in de *N. Prov. Gron. Crt.* opgenomen. De redactie had een zinsnede van den heer Keuchenius verkeerdelijk aan Groen van Prinsterer toegeschreven; en deze vergissing — van meer gewicht dan men oppervlakkig denken zou — bezorgde haar een brief van zijn hand, die „te rijk" van inhoud was om enkel als rectificatie te dienen. Vandaar, na bekomen toestemming, haar opneming in het blad.

Met de bewuste zinsnede dan, van vóór 25 jaren dagteekenend, bewijst Mr. Keuchenius hoe hij toen dezelfde beginselen beleed als tijdens zijn ministerschap, en nog vrij wat krachtiger. Ik was toen, zoo zegt hij, kort te voren uit Indië wedergekeerd, waar ik meer dan vijf jaren in het hoogste Regeerings-Collegie van Indië, als lid en laatstelijk als waarnemend vice-president van den Raad van N.-I., dezelfde meeningen had voorgestaan. Op grond van die meeningen oordeelde de Gouv.-Gen. Sloet van de Beele dat ik niet voor de betrekking van vice president kon in aanmerking komen, en ofschoon negen maanden de functiën van die waardigheid zonder eenige aanmerking waargenomen hebbende, werd dan ook niet ik, maar een ander benoemd.

Dit belette niet dat de liberalen in 1866 zich gaarne van mij bedienden tot bestrijding der beginsellooze en beginselverloochenende *conservatieve* politiek der leden van het Kabinet Mijer-Van Zuylen-Heemskerk.

Omtrent de conservatieve Koloniale politiek kan een ander woord van Groen door U worden aangehaald, beter dan het mijne.

Op 6 Dec. 1862 sprak hij in de Tweede Kamer:

„Niet de behoefte van den Javaan moet voor het batig slot wijken, maar het batig slot voor de *zedelijke en stoffelijke welvaart van den Javaan.* Ik maak dit toepasselijk ook op het hoogste belang van den Javaan, Evangelisatie. Ook op Java verlang ik wezenlijke scheiding tusschen Kerk en Staat. Indien de zendelingen daar niet of nauwelijks wierden geduld; indien zij daar telkens wierden belemmerd en tegengewerkt; indien het Mohamedanisme wierd begunstigd; indien het bijkans *godsdienst van Staat* wierd; indien dergelijk beteugelen en dwarsboomen was de eigenaardigheid van het cultuurstelsel, en gelijk door sommigen wordt beweerd, in onafscheidelijk verband daarmeê stond, — dan zou ik het cultuurstelsel prijs geven voor hoogeren eisch. *Aan geld, ook aan overvloed van geld heeft een land niet genoeg.* Op geld moet zegen rusten. Ook ons heeft de ervaring geleerd — ik behoef slechts het *stelsel van volharding* en het *Staatsspoorwegnet* te noemen — dat de millioenen uit het Oosten niet altijd tot wezenlijk voordeel zijn voor ons land."

Zulke stemmen werden reeds vóór meer dan het vierde deener eeuw in ons vaderland vernomen. Lettende op de redenen, waarom de „hoogstaangelagenen" in den lande hunne stem tegen het Xde Hoofdstuk hebben toegelicht, kan men bezwaarlijk beweren, dat de veel geld bezittende volksvertegenwoordigers in het sedert verloopene tijdvak zijn vooruitgegaan in zedelijk godsdienstig gehalte, haast zoude ik zeggen, in doorzicht en verstand.

Uit het votum der Eerste Kamer trek Mr. Keuchenius deze conclusie, dat de leden niet begrijpen, hoe zij, als de rijken in den lande, het eerst en het meest te vreezen en te verliezen hebben bij de voortschrijding der beginselen, tegen welke alleen de aanneming en belijdenis van het Evangelie nog iets vermag.

En dan zegt hij verder:

Door van dit Evangelie in het staatsbestuur niet te willen weten, bieden zij hun grootsten vijand steeds ruimer veld en delven zij hun eigen graf. Maar tegelijk hebben zij het voor de natie duidelijk gemaakt, dat de *eindbeslissing* omtrent hare *hoogste* belangen niet mag blijven berusten bij een lichaam, dat weinig meer is dan een vertegenwoordiging van den *Mammon* en als zoodanig slechts bezield en gedreven kan worden door aspiratiën van lager lucht.

Als van mijn persoon slechts wordt afgezien en op deze uitkomst meer de aandacht gevestigd wordt, dan kan de afstemming der begrooting van het Departement van Koloniën met 20 tegen 19 stemmen in de Eerste Kamer nog eenmaal ons land en onze staatsinstellingen ten goede komen. Maar hoe zal men in de eerste jaren eene samenstelling verkrijgen van de Eerste Kamer, voor wie de eer van God hooger geldt dan de dienst van den Mammon? Nauwelijks zie ik hier eenig licht.

Ten slotte uit de heer Keuchenius nog deze verzuchting: Blijve het aller bede om een *mosterdzaad* van geloof. Wat is het getal nog klein dergenen, die, zich vrienden noemende van het Kruis van Christus, genegen zijn voor Hem zich te doen kruisigen. Het blijkt mij weder uit den ijver om voor het weinige wat ik deed, sprak of ondernam, mij een dank- en huldeblijk te bezorgen. Ik verdien geen dank; ik heb, vol schaamte over eigene flauwheid en kleingeloovigheid, slechts te roemen: „Mij is barmhartigheid geschied!"

De *N. Prov. Gron. Crt.* teekent bij dit schrijven aan, dat het citaat uit Groen een helder licht werpt op de verhoudingen van den tegenwoordigen strijd en ook op het gebeurde in de Eerste Kamer. *Desnoods moet het batig slot wijken voor de zedelijke en stoffelijke welvaart van den Javaan;* zoo ongeveer leest men daar, en dit is het fijne punt. Juister dan door dit woord kon het niet gezegd worden, hoe het stond tusschen den Minister Keuchenius en bijvoorbeeld den heer Van Gennep, in den strijd over de opiumpacht en het sluiten der geheime kitten. Want al is het „batig slot" al lang door den oorlog tegen Atjeh verslonden, de geest van het batig slot spookt nog even goed op de banken der Eerste Kamer rond, als twintig jaar geleden.

En wat nu Mr. Keuchenius' brief betreft, het antirev. orgaan oordeelt, dat menigeen hem niet zal kunnen lezen zonder dat de ernstige vraag zich aan hem opdringt, wie grooter staatsmanswijsheid aan den dag heeft gelegd, de man wien men godsdienstwaanzin verweten heeft, of de mannen, die niet schijnen in te zien, hoe alleen het doorwerken van de beginselen des Evangelies de stelselmatige ondermijning der maatschappij, die overal aan het werk is, zal kunnen stuiten en onder Gods zegen tegenhouden.

Buitenland.

Amsterdam, 6 Maart 1890.

De stetsem.

Thans is de uitslag bekend der verkiezingen in Duitschland in 392 van de 397 districten. Gekozen zijn:

71 conservatieven,
21 vrij-conservatieven,
41 nationaal-liberalen,
104 Centrumsleden,
67 vrijzinnigen,
36 socialisten,
11 Welfen,
16 Polen,
1 Wilde,
10 Elzassers,
1 Deen,
9 democraten,
4 anti-semieten.

Wat betreft de vijf nog ontbrekende districten, deze zijn denkelijk dus te verdeelen:

1 conservatief,
2 Centrumsleden,
1 democraat,

en een herstemming (te Freiburg) tusschen een nat.-liberaal en een centrumsman; welker uitkomst nog onbekend is.

De nieuwe Rijksdag komt niet voor Paschen bijeen. In 't zicht is thans weer een krediet voor het leger. De aanvraag werd reeds lang verwacht, daar toen de twee nieuwe legerkorpsen werden toegestaan, de noodige artillerie en de trein ontbrak, voor welke thans de regeering een nieuw krediet moet aanvragen.

Gelijk hem niet ongewoon is, naar men weet, heeft keizer Wilhelm zich weder eens uitgesproken, met die openlijkheid welke men van hem verwacht. 't Was aanzittend aan een teestmaaltijd te Berlijn aangericht door den Landdag der provincie Brandenburg. De keizer nam deze gelegenheid te baat om in een rede den nadruk te leggen op den nauwen band tusschen de Brandenburgers en de Hohenzollerns. De Brandenburgers hebben, zei hij, zijn Huis trouw gediend in tijden van voorspoed en van nood. In dagen van noed pas leert men zijne vrienden kennen.

Men had hem zei de keizer, verweten, te veel gereisd te hebben, maar hij beval ieder aan te reisen, omdat men dan leert menschen en gebeurtenissen kalmer en met meer bedaardheid te beoordeelen. „Ik heb", dus ging de keizer voort, „den sterrenhemel 's nachts op de woelige zee gezien en ben tot gansch andere gedachte gekomen. Ik heb de staatkunde van het vaderland van buiten af leeren beoordeelen, en ben daardoor van voorbarige stappen teruggehouden.

Ik zal, zoo vervolgde keizer Wilhelm, de voetstappen van mijn grootvader volgen, die mij den weg heeft aangewezen, dien ik denk te bewandelen. Wie bij mij zich aansluit, dien ben ik dankbaar; tegen hem die van mij zich afkeert, zal ik weten mij te verdedigen. Mocht men ons aanvallen, dan staat ons een groot, dapper leger ter zijde.

De keizer, die eindigde met een dronk op de provincie Brandenburg, bleef ruim 3 uren aan den maaltijd, en onderhield zich, toen de koffie en sigaren rondgedeeld werden, zeer vriendelijk en vroolijk met vele der gasten.

De Engelsche legerbegrooting, welke bij het Lagerhuis is ingediend, bedraagt 17,717,800 pd st., d. i. 889,768 pd. st. *meer* dan het vorig jaar. Overal 't zelfde!

Te Parijs liep gisteren het gerucht eener nieuwe ministeriële crisis, hetwelk echter door *Havas* werd tegengesproken.

Volgens Engelsche berichten zijn de pogingen van Bulgarije om de Porte over te halen het te erkennen, mislukt; ook de mogendheden gaven Bulgarije weinig hoop op erkenning.

Officieel is in het Engelsche Lagerhuis medegedeeld, dat Portugal zich bereid heeft verklaard het geschil over den Delagoa-spoorweg aan scheidsrechterlijke uitspraak te onderwerpen.

In verband met het gisteren meegedeelde dient vermeld, hoe in zake Oost-Afrika een gewichtige overeenkomst tusschen Engeland en Duitschland schijnt getroffen. Onlangs weigerde Engeland de rechten van de Engelsche Oost Afrika-Maat chappij op de eilanden Manda en Patta te erkennen, welke gelegen zijn vóór het onder Duitsche bescherming staande sultanaat-Witoe. De sultan van Zanzibar had die eilanden, welke zijn eigendom heetten te zijn, aan de Engelschen afgestaan, waartegen de Duitsche Witoe-maatschappij in verzet, op grond dat zij behooren onder Witoe. Thans zijn de Duitsche O.-Afr. maatschappij en de Witoe-maatschappij voornemens zich met elkander te vereenigen.

Een ernstig voorval

heeft in de Zuid-Afrik. republiek en wel te Johannesburg plaats gehad, de pas ontstane stad, ten zuiden van Pretoria.

Den 15den dezer zouden de Britsche commissaris *(high commissioner)* voor Zuid-Afrika, de presidenten van de Zuid-Afrik. republiek en den Oranje Vrijstaat, alsook de heeren Sprigg en Rhodes elkaar ontmoeten binnen den vrijstaat, tot een conferentie, uitgelokt, zoo men wil door president Krüger, om allen twijfel, betreffende de zoogenaamde Transvaalsche expeditie naar Masjonaland weg te nemen.

Naar 't schijnt nu op deze reis kwam Kruger Dinsdag te Johannesburg, welks bevolking grootendeels bestaat uit Engelschen, door het goud gelokt. Een ontzaggelijke opgewonden volksmenigte was op de been en zoo woelig, dat zij hem verhinderde een lange redevoering te houden, gelijk hij voornemens was. Kruger roerde dus kortelijk het spoorweg-vraagstuk aan, ten aanzien waarvan hij beloofde bijzonderheden te zullen mededeelen aan verschillende deputatiën.

Een groote menigte verzamelde zich des avonds weder op het marktplein. Er werden redevoeringen gehouden, waarin het beleid der regeering hevig aangevallen werd, en teleurstelling uitgesproken over de magere beloften, door Kruger gedaan. De bevolking haalde daarna *de Transvaalsche vlag van het regeeringsgebouw omlaag*, en verscheurde en vertrapte haar te midden van de grootste opgewondenheid.

De volksmenigte begaf zich toen naar het huis van den Landdrost waar Kruger een afgezantschap ontving. Ondanks de aanmaningen van den Landdrost, die zeer gezien is, weigerde men uiteen te gaan, en vernielde onder het zingen van het Britsche volkslied *Rule Britannia*, de afsluitingen van het huis terwijl men trachtte een andere Transvaalsche vlag omlaag te halen. Dit werd echter verhinderd door een groot corps gewapende politie, dat inmiddels kwam aanrukken.

De geheele zaak, zoo zegt het bericht, wordt beschouwd als een schandelijk straatrumoer, ontdaan van alle politieke beteekenis. 't Is zeer te hopen dat dit juist blijke te zijn, doch het dient nader bevestigd. Er zijn in den laatsten tijd kwade teekenen gezien. Men denke slechts aan de taal, onlangs gevoerd door een paar Engelsche bladen in de republiek, voor zoover we weten ook een uit Johannesburg, weswege de redacteurs voor 't gerecht zijn geroepen. Toen werd reeds de aandacht gericht op het ernstige van dit verschijnsel.

Johannesburg is nog pas 8 jaar oud en overtreft toch reeds Pretoria, de hoofdstad, in grootte en bevolking: deze laatste is en bestaat er door en om het goud. Nu weet men, hoe er van Engelsche zijde bij niet weinigen steeds gehoopt wordt door meerderheid in

getal ten slotte de weer vrij geworden republiek toch weder, op vreedzame wijs, Engelsch te maken. Het mismoegen, dat bij niet weinig Engelschen in de republiek bestaat, heeft zich thans op bedenkelijke wijs gelucht: de vlag des lands werd neergehaald!

Dit mag nu straatrumoer zijn, het teekent toch. De regeering zal hebben toe te zien, dat zij niet worde overvleugeld door de „jingo"-partij, die nu eenmaal den Afrikaander hoe treflijk hij zich ook toone, of liever juist daarom, geen heerschappij gunt.

Allerlei.

Nawinter.

Volgens de waarnemingen op het observatorium te Greenwich, heeft het in de maand Maart in vijftig jaren zoo hard niet gevroren. Een vorst van 13 graden werd het laatst vermeld op 13 Maart 1845. Nu echter is de dooi weer ingevallen. Van alle kanten uit Schotland en Engeland komen berichten van stormen en regens. Voor dien tijd was het ook in Engeland zeer koud. Trouwens, als men zag, overal. Te Weenen lag de sneeuw 3 voet hoog, en in Hongarije werd door de sneeuw het spoorwegverkeer gestremd. Te Parijs reed men schaatsen in het *Bois de Bologne*, hetzeen daar in Maart bijna nooit is geschied. Ook te Madrid was het bijzonder koud.

De bemanning der *Victoria* was op reis van Australië naar Queensland getuige van een vreeselijk schouwspel. Onderweg sprong een der passagiers, in een vlaag van waanzin, overboord. Het vaartuig stopte dadelijk en een boot werd uitgezet. Toen deze met 13 mannen er in het water in werd gelaten, slipte een der takels en vielen allen in zee. Groote ontsteltenis onder de passagiers, want men wist, dat er zeer veel haaien in den omtrek waren. Een tweede boot werd uitgezet maar intusschen werden de reiziger, die overboord gesprongen was en 2 matrozen door de haaien verslonden. De 11 andere werden door de tweede boot gered uit het water, dat ver in de rondte rood van bloed was.

Dinsdagochtend heeft bij Carlisle, in Engeland, een droevig spoorwegongeluk plaats gehad. De Schotsche sneltrein stoof, daar de rem niet goed werkte, wijl de lijnen door de sneeuw glad waren, met geweldige vaart door het station en stiet op een locomotief die kwam aanrijden, om in het station voor deze trein geplaatst te worden. Twee wagens werden verbrijzeld en vier personen onmiddellijk gedood. Een twintigtal werden ernstig gekwetst.

Stanley's reisverhaal verschijnt te gelijker tijd als te Londen (in Mei) bij Scribners's Sons in Amerika; in Frankrijk (bij Hachette & Cie); in Duitschland (bij Brockhaus); in Spanje, in Italië en in Scandinavië. Bij Scribner zijn reeds meer dan 50,000 exemplaren besteld.

Binnenland.

AMSTERDAM, 6 Maart.

Tweede Kamer.

De beraadslagingen over de pensioenwetten zijn gisteren niet zoó ver gevorderd, als zich eerst liet aanzien. Immers van art. 9 tot art. 18 der Wet op de ambtenaren-pensioenen liep alles vlot; en een amendement-v. d. Kaay tot *uitbreiding* onderging bij art. 17 hetzelfde lot als andere dergelijke daags te voren: het werd *verworpen* met 51 tegen 20 st. Mr. van der Kaay bedoelde eigenlijk gedeeltelijk terug te komen op de reeds genomen beslissing bij art. 8 waarover wij in ons vorig overzicht uitvoerig handelden en dat even als in de bestaande pensioenwet bepaalt in welke gevallen het recht op pensioen vervalt, nu bedoelde het genoemde amendement om aan hen, wien het recht op pensioen ontnomen wordt, teruggave te doen van de reeds gestorte gelden. De Minister van Financiën bestreed dit voorstel op den mede reeds door ons genoemden grond dat het pensioen *niet* is een levensverzekering, welke de ambtenaren zich *koopen*, maar dat integendeel de storting is een bepaalde belasting, welke evenals de pensioen-conditiën behoort tot de voorwaarden waarop het ambt wordt aanvaard. Voorts zouden volgens die zelfde redeneering dan ook de kortingen voor weduwenpensioen moeten worden terugbetaald, als een ambtenaar zonder recht op pensioen — immers met minder dan 10 jaren dienst — zijn ambt verliet.

Voegen wij er ten slotte nog bij, dat Mr. Gleichman terecht opmerkte, hoe tegenover de gedane stortingen de *kans* gestaan heeft op pensioen ook wegens invaliditeit. Inderdaad wegen deze argumenten zwaarder dan de financiëele bezwaren van een deel der commissie van rapporteurs; het stelsel van de wetsvoordrachten zou sulke ingrijpende wijzigingen niet gedoogen; en de Minister noemde het amendement dan ook onaannemelijk.

Bij het begin der discussiën werden nog door den heer Heldt de belangen ter sprake gebracht van de werklieden aan Rijks werkplaatsen, die later opzichters werden, en door den heer De Beaufort die van de stenographen. Voor beider aangelegenheden seide de Regeering overweging van nadere voorziening toe, wat binnen het kader van deze ontwerpen niet wel mogelijk is; en de twee sprekers namen daarmee genoegen.

De groote strijd echter, waaraan voor het eerst de heer Lohman als Minister deelnam, en die verder den ganschen dag in beslag nam, werd gevoerd over het administratief recht. Gelijk bekend is heeft de Grondwet bij hare jongste herziening ook die belangrijke wijziging ondergaan, dat een college van onafzetbare ambtenaren kan worden belast met die administratieve rechtspraak; en heeft de na de grondwetsherziening opgetreden Regeering in haar program van Mei 1888 verklaard de regeling van deze rechtspraak ter hand te zullen nemen. Dit is intusschen eene zaak van groote uitgestrektheid en van langen adem; en inmiddels blijft de berechting van geschillen van bestuur bij den Koning, die daarover het advies inwint van de daartoe opzettelijk aangewezen afdeeling van den Raad van State.

Nu is een bezwaar over te laag pensioen b. v. wel geen eigenlijk gezegd geschil van bestuur; maar sinds jaren is toch de gewoonte dat klachten over pensioens toekenning worden onderzocht door *die* afdeeling; en menigmaal is naar aanleiding van sulk een onderzoek een koninklijk besluit ingetrokken en vervangen door een ander. Zoo zou het ook nu blijven tot de nieuwe administratieve rechtspraak bij de wet is geregeld. Doch daarmee had Mr. Roëll geen vrede en hij diende op *dit* eerste pensioenontwerp een reeks amendementen in met de strekking, dat niet gelijk tot dusverre het pensioen zou bepaald worden bij koninklijk besluit, maar bij ministerieele beschikking en dat dan *van* die beschikking des Ministers *by* den Koning kon worden in hooger beroep gekomen; in sommige gevallen zou de Koning bevoegd zijn daarop de bedoelde afdeeling van den Raad van State te hooren.

Aanvankelijk vonden deze voorstellen in de Kamer weinig gunstige ontvangst. Mr. Hartogh wilde liever de beslissing over pensioensgeschillen brengen bij de rechterlijke macht; doch vrij algemeen achtte men het onmogelijk de omslachtige regeling daarvoor noodig thans tot stand te brengen. De HH. Huber, Sanders en Van Houten stelden zich dan ook op een ander standpunt; zij erkenden wel dat de voorziening noodig is en stemden in zooverre met Mr. Roëll's denkbeeld in, doch vooral de heer Huber achtte de uitvoering van dat denkbeeld niet gelukkig; de Minister zou een Koninklijk Besluit moeten teekenen, waarbij hij zelf werd in het ongelijk gesteld, is dit vereenigbaar met de hoogheid van het gezag? Dan wordt ook de gewenschte onafzetbaarheid van den rechter in deze geschillen niet verkregen; en daarom is het goede van de amendementen-Roëll vooral dit, dat al zijn ze niet aannemelijk ze toch een aandrang bij de Regeering zijn om de administratieve rechtspraak ter hand te nemen.

Dit laatste wil kennelijk de Minister Lohman gaarne, die op dit gebied vooral een bevoegde is en die zich grootendeels bij den heer Huber aansloot: vooral waar hij nog iets krachtiger wees op de constitutioneele bezwaren tegen de voorstellen Roëll; onze Grondwet kent geene beslissing des Konings tegenover die des Ministers, daar immers een Koninklijk Besluit eerst rechtsgeldig wordt door de meewerking van den Minister; ook Thorbecke wees er reeds terecht op, dat het niet aangaat den Koning te scheiden van zijne Ministers. Beslissing door de rechte lijke macht achtte deze Minister ook ondoenlijk; wèl ware te vragen bij den Koning revisie van zijn eigen besluit; doch het stelsel-Roëll ware eene gevaarlijke nieuwigheid in strijd met ons Staatsrecht. Zonderling genoeg maakte de heer Roëll zich over dit antwoord *warm*, zooals hij zelf vrij overbodig er bijvoegde, want die warmte bleek uit eene heftigheid bij dien spreker ongewoon, en zeker door deze materie, waarbij geen partijstrijd betrokken was, allerminst gerechtvaardigd. Ware dan ook hierbij de quaestie gebleven, zonder twijfel ware ondanks den steun van de meerderheid der rapporteurs het amendement-Roëll met groote meerderheid verworpen; maar er kwam een ander incident tusschen, dat den strijd verscherpte.

Volgens art. 23 van de Wet op den Raad van State wordt de meergenoemde afdeeling van dezen Raad *belast* met de geschillen van bestuur, volgens art. 24 *kan* de Koning die afdeeling hooren over andere geschillen. Gelijk gezegd is, werd tot dusverre volgens art. 23 gehandeld met de pensioengeschillen en Minister Lohman herinnerde dat waar de Raad van State zich zelf *onbevoegd* verklaarde, nochtans bij Koninklijk Besluit werd bepaald, dat die Raad niet onbevoegd *was* en dus moest kennis nemen van wat hem werd voorgelegd. Thans verklaarde echter de Minister De Beaufort, dat volgens zijne zienswijze art. 23 hier niet van toepassing was, en het zijne bedoeling was, dat art. 24 voortaan gelden zou; zoodat dus pensioensgeschillen wel voor den Raad *konden* gebracht worden, maar zulks niet zou *moeten* geschieden.

Toen stak er een storm op; en de heer Roëll maakte van die uitspraak gebruik om te zeggen: nu moet de Kamer mijn amendement wel aannemen, nu zijn wij mijlen achteruit; want de ambtenaren verliezen nu zelfs wat zij hadden, de zekerheid dat geschillen over hun pensioen voor den Raad *moeten* komen. Nu springt het in het oog, dat het laatste wel waar was, maar nog daarom het eerste niet. Was al de opvatting van den Minister van Financiën bedenkelijk, en mag het eenige teleurstelling baren, dat hij met meer vasthoudendheid dan noodig scheen in deze betrekkelijk ondergeschikte zaak ook tegenover zijn collega van Binnenlandsche Zaken daaraan vasthield; daaruit volgde toch nog geenszins, dat de oplossing van Mr. Roëll daardoor *goed* werd; integendeel de bezwaren door Minister Lohman en door den heer Huber geopperd waren, niet afdoende weerlegd, en bleven in volle kracht.

Minister Lohman liet dan ook niet na met groote kalmte — al had het al den schijn alsof men hem tot meerdere warmte wilde prikkelen — daarop te wijzen, al erkende hij een nog niet opgelost verschil van opvatting met zijn ambtgenoot, terwijl tevens deze laatste terecht herinnerde dat zijne persoonlijke meening nooit zijn opvolgers binden kon en er dus van teruggang in rechtszekerheid door *deze* Wet geen sprake was.

Tegenover de onverzettelijkheid van den Minister van Financiën meende de liberale partij echter verzettelijk te moeten wezen; op eenmaal liet zij — zelfs Mr. Sanders daaronder begrepen — alle bezwaar tegen de voorstellen Roëll varen en stemde daarvoor als één man, met uitzondering van Mr. van Houten. De rechterzijde intusschen — al zal zij misschien ten deele de bezwaren van den Minister de Beaufort niet erkend hebben — schaarde zich aan de zijde der Regeering; en de inconstitutioneele nieuwigheid werd met 44 tegen 36 stemmen verworpen. Mr. Roëll trok daarop zijne andere amendementen in; en zonder strijd vorderde de Kamer tot art. 33; doch nu komt heden bij dit art. de nieuwe strijd over den pensioenraad, voorgesteld als nieuw artikel 26a, door de heeren Gleichman, c. s. Is dit punt echter beslist, dan is ook de rest spoedig afgedaan.

De motie voor Keuchenius.

De kiesvereeniging *Nederland en Oranje* te Uithoorn heeft op hare vergadering van 28 Febr. met algemeene stemmen haar smartelijk en innig leedwezen uitgesproken over het aftreden van den hooggeliefden Minister Keuchenius. Het blijft hare bede, dat de Heere hem nog vele jaren in de gelegenheid moge stellen, dat hij tot groote zegen zij voor ons Vorstenhuis, ons geliefd vaderland en zijne koloniën.

G. J. v. Limburgh, *Voorz.*
J. C. Hoogenbergh, *Secr.*

Goes.

In de gisteravond gehouden vergadering der antirevolutionaire Kiesvereeniging *Voor Nederland en Oranje* te Goes werd Mr. L. W. C. Keuchenius met *algemeene* stemmen candidaat gesteld voor het lidmaatschap der Tweede Kamer.

Naar het *D. v. Z.-H.* verneemt, wordt het stoomschip *Atjeh* naar Bassorah (Turkije) gedirigeerd, waar ongeregeldheden plaats hadden aan het Nederlandsche vice-consulaat.

Naar wij vernemen zal de Nederlandsche Regeering op de arbeiders-conferentie te Berlijn waarschijnlijk vertegenwoordigd worden door Mr. Snijder van Wissenkerke, referendaris bij het Departement van Justitie, onder wiens afdeeling de sociale wetgeving ressorteert.

Naar men verneemt, worden er door het ministerie van waterstaat de noodige gegevens verzameld, om te onderzoeken, in hoever het mogelijk is, om zonder groote financieele bezwaren tot opheffing te geraken van de tolheffingen op rijkswegen en rijkskanalen. Dit staat in verband met de opheffing van kanaalrechten op het kanaal van IJmuiden. De Minister wenscht namelijk dat andere rijkskanalen en rijkswegen in dezelfde gunstige verhouding zullen komen.

Nog vóór Paschen zal Domela Nieuwenhuis aan de Schoterlandsche kiezers „verantwoording doen." In alle deelen van het district zal hij optreden.

Te Breukelen is eergisteren een vergadering gehouden van de centrale antir. kiesvereeniging in dat district. Na een voordracht van Mr. Schout Velthuys werd door de vergadering de wenschelijkheid uitgesproken dat handel, landbouw en arbeid meer rechtstreeksch aandeel in onze volksvertegenwoordiging konden hebben. Besloten werd de wenschelijkheid hiervan aan de antir. kiesvereenigingen in ons land mede te deelen, en haar oordeel daarover uit te lokken, alsmede over de wenschelijkheid, dat de Regeering ten spoedigste de splitsing der meervoudige districten en de herziening der prov. kiestabel aan de orde stelle.

De Nederl. Vereeniging tot voorkoming van ongelukken in fabrieken en werkplaatsen is thans opgericht.

In de jongste vergadering te 's-Hage gehouden, zijn de statuten der Vereeniging vastgesteld. De heeren Wettenouen van Meeteren en Mr. H. J. A. Mulder, die in dezen het initiatief namen, zijn tot de eerstvolgende algemeene vergadering, die in de maand December, dit jaar, moet plaats hebben, belast met de bestuurswerkzaamheden en zullen daarin werden bijgestaan door een 5 tal leden.

Aan de tentoonstelling tot bevordering van veiligheid en gezondheid in fabrieken en werkplaatsen, in de maand Juni a.s. in het Paleis voor Volksvlijt te openen, zal hoogstwaarschijnlijk ook worden deelgenomen door de Kon. Ned. Marine.

De dezer dagen opgerichte Amsterdamsche slachtersvereeniging, heeft in een vergadering met belanghebbenden uit Rotterdam, Haarlem, Alkmaar en andere plaatsen een vergadering gehouden waar besloten is een adres aan de Regeering te richten, om te wijzen op de onbillijke regeling, dat het veelvuldig hier ingevoerde Amerikaansch spek, niet aan dezelfde strenge keuring is onderworpen als het Hollandsche, waardoor de concurrentie voor dit laatste moeilijk is vol te houden.

In het wetsontwerp tot voorkoming van aanvaring op de openbare wateren in het Rijk, wordt voorgesteld om voor alle wateren in het Rijk, al of niet in beheer van het Rijk zijnde, dezelfde bepalingen te doen gelden in het belang der veiligheid van de scheepvaart. Art. 1 bepaalt dat in het onderwerp door den koning bij algemeenen bestuursmaatregel wordt voorzien. Bij art. 2 wordt aan provinciale-, gemeente- en waterschapsbesturen voor zoover zij daartoe bevoegd zijn, toegelaten bepalingen, mits niet in strijd met de door den koning te geven voorschriften.

Gemengd Nieuws.

Gisteravond hield de hulpvereeniging tot oprichting van Tehuizen voor militairen in Ned. Indië, haar 3de jaarvergadering in de bovenzaal van „de Geelvink" alhier.

Het bestuur dezer vereeniging had voor een variëerend programma gezorgd. De toespraken, en verslagen over den toestand der vereeniging werden afgewisseld door zanguitvoeringen van het Zangkoor der Jongelingsvereeniging onder den handwerksstand; voorts door solo's voor cornet à piston en piano.

Het aantal opgekomen begunstigers en belangstellenden was groot, en gaf getuigenis, dat er te dezer stede nog deelneming gevonden wordt, in den arbeid onder de militairen in Indië. Uit den geldelijken steun bleek die deelneming echter minder. De penningmeester (de heer A. Mooij) deelde mede, dat van de 1000 circulaires die onlangs in het orgaan van het Java-comité verzonden waren, er slechts één! ingevuld terug was gekomen. Hoewel dit zeer teleurgesteld had, waren er toch ook verblijdende teekenen. Er was n.l. het afgeloopen jaar *f* 200 meer overgemaakt naar Indië, dan het daaraanvoorafgaande jaar. In 't geheel was dit jaar *f* 475 afgedragen aan den Ned. Militairen Bond te Batavia.

De contributiën bedroegen *f* 319.30½. Het ledental was in het afgeloopen jaar met 30 verminderd en is waarschijnlijk toe te schrijven aan teleurstelling bij die leden gewekt, wegens de weinige vorderingen, die gemaakt worden met het stichten van een Tehuis te Batavia. Ook de president, de heer S. Slooten, drukte zijn teleurstelling uit, en was zeker de tolk der gansche vergadering, over den weinigen voortgang, die men kon maken, met betrekking tot het beoogde doel. Om de zaak te bespoedigen, riep hij aller steun en medewerking bij voortduring in.

De heer T. M. Looman, uitgenoodigd door de vereeniging, hield een toespraak, waarin hij op welsprekende wijze de belangen van den Indischen militair bepleitte; voorts aantoonde hoe dringend een militair Tehuis in Indië noodig was, en ten slotte een ieder opwekte om het streven der Amsterdamsche hulpvereeniging te steunen.

Wij herinneren er nogmaals aan, dat het adres van den penningmeester is: A. Mooij, Kalverstraat 79.

In een der steden van ons vaderland staat, aan een niet onaanzienlijke straat, een deftig heerenhuis, waarin men op den voorgevel, in de zerk gehouwen kan lezen:

God geve dat ick hier in vrede schvilen magh
En also ontgaen des werelts donderslagh.

En een weinig hooger vindt men het versje:

Hij heeft wel gebovt
Die op Godt vertrovt.

De „verlichte" lezer zal denken, dat wij 's-Gravenhage bedoelen en in dat huis niemand anders kan wonen dan Mr. Keuchenius, oud-Minister van Koloniën, van wien in de Eerste Kamer de heer Van Roijen zeide, dat hij was lijdende aan *godsdienstwaanzin*.

De lezer vergist zich echter. Het bedoelde heerenhuis staat te Groningen en wordt bewoond door den heer.... Mr. B. van Roijen, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

(Boodsch.)

De crediteuren in een faillieten boedel te Rotterdam werden dezer dagen zeer verrast, door de aanbieding van een accoord van 100 pCt. Een buitenkansje in een tijd waarin 5 pCt. vaak veel is.

Een dienstbode, die de Tolbrug te Breda passeerde, liet een gulden vallen. Door een spleet in de brug ging het geldstuk naar beneden, doch viel gelukkig op een koolblad, dat in de haven dreef. Een schipper, die juist voorbij voer, werd den gulden machtig en overhandigde hem aan de eigenaresse.

't Lijkt wel een verhaal uit een romannetje.

Uit een particulieren brief den 4en Febr. te Medan geschreven, verneemt het *Hbl*, hoe daar den 28sten Januari het Chineesche schip de *Chow Cheo Foo* uit Hongkong aankwam, begeleid door Zr. Ms. *Prins Hendrik der Nederlanden*, onder commandement van den kapt. t. zee Buyskes.

Wat was geschied?

De *Chow Choo Foo* had 248 emigranten aan boord bestemd voor Deli. Eenige belhamels, waarschijnlijk in dienst van concurreerende agentien, hadden oproer gestookt onder de koelies, die zich van het schip meester maakten, dreigende het in brand te steken en de bemanning te lijf gaande.

Evenals geschiedde door de muiters op de *Kiel* wilden zij het schip te Singapore binnenbrenger, doch ze verstonden geen navigatie! Ze waren het oproer begonnen op de hoogte van Kaap Padaran (Cochin China) en de kapitein, gebruik makende van regenachtig weder, wist Singapore ongemerkt te passeeren en hield recht op Riouw aan. Daar lag Zr. Ms. *Prins Hendrik der Nederlanden* op de reede, op weg naar Atjeh. De uitkijk was goed. Aan boord werd bespeurd dat er op de *Chow Choo Foo* met vlaggen geseind werd en dat er waarschijnlijk onraad was op het Chineesche schip. In een oogenblik werden een paar sloepen gestreken, die, op bevel van kolonel Buyskes, een officier met 20 mariniers aan boord van de *Chow Choo Foo* brachten. Het oproer werd gedempt en de belhamels ten getale van 27 gearresteerd.

De commandant van het Nederl. oorlogschip bood toen zijn geleide aan en geëscorteerd door Zr. Ms. *Prins Hendrik der Nederlanden* kwam het schip met koelies veilig te Medan aan.

De muiters werden aan de overheid te Medan overgeleverd, die hen waarschijnlijk naar Hongkong terug zal zenden, opdat ze aldaar mogen terechtstaan.

Het gehalte der koelies, die direct te Deli worden aangevoerd, vermindert in den laatsten tijd, vooral die welke uit Amoy afkomstig zijn. De meeste planters willen deze koelies niet meer hebben.

Te Finsterwolde is de politie versterkt, wegens het gedrag der arbeiders, die manifestaties hielden om hooger loon te verkrijgen voor het keikloppen. Tegen een der aanvoerders is proces-verbaal opgemaakt. De armvoogden vluchtten voor de arbeiders in de pastorie der Herv. gem.

Kerkvoogden en notabelen der H. Gem. te Oede en Nijeholtpade (Fr.) hebben afwijzend beschikt op 't verzoek van lidmaten, om het kerkgebouw aldaar te mogen gebruiken tot het houden van vergaderingen voor de afdeeling van den bond voor A. K. en S.

Te Utrecht zijn een paar oude lui in een huisje gevonden, dat veel op een vuilnisbergplaats geleek. De twee stumpers werden naar het ziekenhuis vervoerd, daarna werd het huisje gereinigd, waaruit een paar wagenvrachten vuil werden gedragen.

Het lijk, dat Zondagmorgen uit den trein te Roozendaal werd gedragen, was dat van een O.-I. ambtenaar, die met verlof naar Holland was en die te Marseille reeds ongesteld geworden, zoo dicht bij het „tehuis" zijn levensreis eindigde.

Te Bolsward zijn drie personen door het ijs gezakt en na groote inspanning gelukkig gered.

De ontvanger der registratie C. B. te Hardegarijp is in hechtenis genomen. Men brengt dit feit, naar de *N. R. Ct.* meldt, in verband met afbranden van het registratiekantoor te Medemblik in 1888, welke brand onder verdachte omstandigheden plaats greep.

Kerknieuws enz.

Zestal.

Ned. Herv. Kerk.

Te Monnikendam: A. Tap, te Baambrugge; J. J. Sanders, te Lichtenvoorde; G. J. Weijland, te Austerlitz; J. Ph. Hattink Jr., te Leimuiden; H. J. de Zwart, te Leersum, en J. v. Heerde, te Breukelen.

Beroepen.

Ned. Geref. Kerken.

Te Broek op Langendijk en Wilnis, J. Brouwer, cand. aan de V. U.

Ned. Herv. Kerk.

Te Deutichem, E. J. van Thijn, te Dieren. — Te Zuidland op Putten, B. de Vries, te Geervliet.

Aangenomen.

Ned. Geref. Kerken.

Naar Dordrecht, door K. Fernhout, te Zwartsluis.

Bedankt.

Ned. Herv. Kerk.

Voor Brouwershaven, door S. H. A. Begeman P.Hz., te Hemelum. — Voor Ter Neuzen, door C. J. Montijn, te Chaam c. a. — Voor Oosterwierum, door A. Wassenberg, te Schalsum. — Voor Heinoo, door A. J. A. Vermeer, te Lemele c. a. — Voor Wouterswoude, door J. Hoekstra, te Workum.

De kerkeraad der Ned. Geref. kerk te Maarssen (classis Utrecht), is 14 Jan. l.l. bevestigd en heeft gebroken met de synodale organisatie van 1816, om de kerkenordening van 1618 en 1619 weder kracht en geldigheid te verleenen.

Zondag j.l. werd te West-Kapelle de heer K. Loggers, beroepen predikant bij de Herv. gemeente aldaar, in zijn dienstwerk bevestigd door Ds. N. de Jonge van Bruxel, met de woorden uit 1 Tim. 3 : 1. De bevestigde deed des namiddags zijn intrede met de woorden uit Joh. 11 : 40. Beide plechtigheden werden door een groote schare toehoorders bijgewoond.

Schoolnieuws.

Het kerkelijk voorbereidend examen bij de Ned. Herv. kerk, is te Amsterdam met goed gevolg afgelegd door de heeren P. de Buck en R. Torenbeek.

's-Gravenhage. *Fraaie handwerken.* Geëx. 7 cand. Toegel. de dames: H. D. Rühle, van Dordrecht; M. van Santen, van Den Haag; C. Franke, A. F. W. Schipper, T. W. van Schermbeek en J. L. A. Schermbeek, van Amsterdam.

Nuttige handwerken. Geëx. 10 cand. Toegel. de dames: C. M. Brouwer en S. L. Cardozo, van Amsterdam; G. C. van der Woerd en W. J. van Haaften Weeland, van Leiden, en H. C. E. ten Kate, van Haarlem.

Breda. *Nuttige handwerken.* Opgek. 8 cand. Gesl. de dames: G. J. Rijshouwer, J. M. van Winsheijm, P. H. C. van den Steen, M. C. van Zeijl, en S. C. Gerritsen, allen van Arnhem, en mej. M. C. de Ruiter, van Dordrecht.

Utrecht. *Nuttige handwerken.* Geëx. 7 cand. Eéne was wegens ongesteldheid niet opgekomen. Gesl. de dames: C. E. Drieger, H. S. Drubbels, P. E. Euwes en J. G. Smitt, van Amsterdam; A. M. Eilbracht en H. L. W. Vervooren, van Utrecht.

Leeuwarden. *Nuttige handwerken.* Toegel. 6, de dames: F. J. Schaank, G. Drewes, M. G. de Vries, H. H. Dijkea, J. Wegenaar en H. Westphal, allen van Groningen.

Den 8den Maart j. l. was het voor de gemeente Eibergen een gewichtige dag: de Willem Sluiterschool zou worden ingewijd en de nieuw benoemde hoofdonderwijzer, de heer H. J. van Egmond van Utrecht tot zijn werk worden ingeleid.

Door de goede zorgen van Ds. v. d. Bijtel, die het werk van zijn voorganger, Ds. Ten Kate, thans te Aalten, had voortgezet, en gesteund door vele Christelijk-gezinde gemeenteleden, was een net schoolgebouw, door den heer Richter van Winterswijk gebouwd, verrezen. Daartoe in staat gesteld door enkele milde giften, ook buiten de gemeente verzameld, kon deze school worden opgericht en werd daardoor aan veler hartelijk verlangen voldaan. In den naam der school werd de bekende vrome zanger van Eibergen, Willem Sluiter, geëerd en eene geestelijke verwantschap met dien leeraar zeer zeker aangeduid.

Te half elf ure vereenigden zich tal van belangstellenden, die bij de inwijding tegenwoordig wenschten te zijn. Ds. v. d. Bijtel, de voorzitter des Bestuurs, leidde deze samenkomst, zette in een degelijk inleidingswoord uiteen, hoe deze zaak eene stichting Godes kon heeten, stond stil bij de beteekenis eener Chr. school voor de Gemeente en droeg in een warm gebed de school met hare belangen aan God den Heer op.

Na hem deden nog enkele sprekers zich hooren: een paar leeraars uit naburige plaatsen, de benoemde hoofdonderwijzer e.a., die allen in meer of minder korte toespraken de feestviering een gewijd karakter gaven.

Des namiddags had er een feestelijke samenkomst van de kinderen en belangstellende ouders, benevens enkele gasten, plaats in het nieuwe schoolgebouw, waar de kleinen, reeds ten getale van 68 ingeschreven, werden onthaald op krentebrood, koek en koffie.

De gansche dag ging feestelijk voorbij; ieder der aanwezigen was bij het huiswaarts keeren vervuld met dank aan God, die ook hier tegen veler verwachting in, zoo spoedig eene zaak had doen gelukken, waarvan veel vrucht gezien moge worden.

LEGER EN VLOOT.

Bij het wapen der infanterie zijn benoemd: bij het 1ste regiment, tot kapitein, de eerste-luitenant F. W. Weve, van het 6de regiment; bij het 5de regiment, tot eerste-luitenant, de tweede-luitenant A. H. Van Alphen de Veer, van het korps.

Familie-berichten.

GETROUWD.

Den Haag, 5 Mrt. C. J. van der Werff en R. Koster.

BEVALLEN.

Den Haag, 4 Mrt. J. A. A. Baud—Los, D.

OVERLEDEN.

Amsterdam, 1 Mrt. P. F. J. Everard, 57 j. — Amsterdam, 1 Mrt. IJ. A. van Malden, 68 j. — Amsterdam, 2 Mrt. Wed. J. Kampmeijer—Mook, 77 j. — Amsterdam, 2 Mrt. N. van Tubergen, 4 j. — Delft, 2 Mrt. D. I. Tiepen, 53 j. — Amsterdam, 4 Douair. A. P. Lopes Suasso—de Bruijn. — Den Haag, 4 Mrt. W. L. Verschoor, 6 w.

Staten-Generaal.

ZITTING VAN HEDEN.

(Per Telegraaf.)

TWEEDE KAMER.

De heer Viruly heeft verlof bekomen om nader den Minister van Buitenlandsche Zaken te interpelleeren over de deelneming aan de Berlijnsche conferentie over de arbeidersquaestie, en of de diplomatie ons aldaar zal vertegenwoordigen, dan wel speciale deskundigen.

Bij het voortgezet debat over de pensioenwet voor ambtenaren is behoud van pensioen verzekerd aan voorwaardelijk in vrijheid gestelde veroordeelden.

Door de Regeering is een nieuw artikel voorgesteld om den raad van toezicht te behouden, en, als ambtenaren dit verlangen, over diens adviezen het advies in te winnen van den Raad van State, afdeeling geschillen van bestuur.

Dit artikel is aangehouden in afwachting dat het zal zijn gedrukt

Art. 33 als verband houdende met het weduwenfonds is aangehouden tot na art. 27

der wet betreffende de weduwen-pensioenen evenals de eindstemming.

Bij het ontwerp regelende de weduwen-pensioenen is een amendement-Van Houten, om van tafel en bed gescheiden vrouwen pensioen te waarborgen, aangenomen met 45 tegen 27 stemmen.

De volgende voordracht is opgemaakt voor de nominatie van een lid in den Hoogen Raad. Eerste candidaat de heer P. v. Bemmelen, raadsheer te Arnhem, met 46 van de 84 st. Tweede candidaat, den heer A. A. Weve, president der rechtbank te 's Hage met 43 van de 88 stemmen. Derde candidaat de heer W. van der Kaay, kantonrechter te Leiden, met 46 van de 79 stemmen.

Telegrammen.

Rome, 6 Mrt. In de Kamer hield de heer Franchetti een rede, waarin hij het koloniseeren in Afrika aanbeval en ook Toscanelli verklaarde zich voor de Afrikaansche staatkunde van den minister Crispi. Heden wordt de beradslaging voortgezet.

Lissabon, 6 Mrt. In het geheele koninkrijk heerscht volkomen rust.

Rome, 5 Mrt. In de Kamer heeft Plebano zijne interpellatie over de zaken in Afrika gehouden. Hij verklaarde, bevreesd te zijn dat de goede bezetting van Keren niet de goede uitkomsten zal hebben, die er van verwacht worden. Het tusschen koning Menelek en Italië gesloten tractaat schijnt niet geschikt om de Italiaansche grens te verzekeren. Plebano veroordeelde tevens het bezetten van Massowah.

Imbriani ontkende dat de maatregelen van den minister van buitenlandsche zaken tot dusver eenig afdoend resultaat voor Italië hebben gehad. Naar zijne meening is de eenige die er voordeel van getrokken heeft, koning Menelek. Bij den tegenwoordigen staat van zaken is het niet eerlijk, het land in dergelijke avonturen te storten en gelden uit te geven, die niet op de begrooting zijn gebracht. Het volk heeft van deze persoonlijke politiek meer dan genoeg.

Ferrari sprak als zijne meening uit, dat de bepalingen van het tractaat van Italië met Aethiopië aan de goedkeuring van het Parlement onderworpen moeten worden.

Baccarelli verklaarde dat men, lettende op het votum, uitgebracht in Juni 1888, van de regeering geenerlei rechtvaardiging van hare maatregelen eischen kan, aangezien de Kamer haar toen onbeperkte volmacht heeft verstrekt.

Berlijn, 5 Mrt. De *Norddeutsche* verzekert, dat het dagbladbericht betreffende een aanstaande verloving van Prinsas Margareta, volgens vertrouwbare mededeelingen, een verzinsel is.

Parijs, 5 Mrt. De commissie voor de in- en uitvoerrechten heeft, na den minister Tirard gehoord te hebben, zich tegen een recht op de rijst verklaard.

Berlijn, 5 Marrt. Het telegraphisch bericht uit Weenen aan de *Times*, omtrent het rijkskanselier om ontslag, waaraan slechts voorloopig nog geen gevolg gegeven zou worden, in afwachting van eene nieuwe regeling van het bestuur der kanselarij, — wordt hier tot de vele geruchten gerekend, die zonder eenigen hechten grondslag een onrustwekkenden invloed in beurskringen te weeg brengen.

London, 5 Mrt. Aanvoer van Engelsche Tarwe —— qrs., vreemde do. 8,200 qrs. Eng. Gerst 500 qrs., vreemde do. 7,700 qrs., Eng. Haver — qrs., vreemde do. 19,200 qrs.

3 Tarweladingen aan de kust ten verkoop aangeboden.

Granen vast doch stil.

London, 5 Mrt. Tin, Straits £ 89.17.6, do. per 3/m. £ 90.15. Koper, Chili £ 46.17, do. per 3/m. £ —.—.

London, 6 Mrt. 3 Tarweladingen aan de kust ten verkoop aangeboden.

Glasgow, 6 Mrt. IJzer Pig. 50/1½.

Liverpool, 5 Mrt. (2de dep.). Katoen. Verkocht 6,000 bn., speculatie 500 bn.

Amerik. naar verschillende havens L. M. C. lev. Mrt./April 6³/₆₄, April/Mei 6⁵/₆₄. Mei/Juni 6⁷/₆₄, Juni/Juli 6³/₆₄. Juli/Aug. 6³/₆₄.

Amerik. vast. Surats stil.

Liverpool, 6 Mrt. Katoen vast. Verkocht 8,000 bn., invoer 10,000 bn.

Berlijn, 5 Mrt. (Slotkoersen). Rogge, April/Mei 171.75, Juni/Juli 168 50. Raapolie, April/Mei 68.80, Sept./Oct. 59.40. Tarwe, April/Mei 197.75, Juni/Juli 196.—. Spiritus loco 34.10, April/Mei 33.60 Aug./Sept. 35.—.

Wissel Amst. 2/m —.—, do. kort. —.—.

Bremen, 5 Mrt. Petroleum loco 6.80.

Reuzel, Wilcox loco 34½. Armour 33.

Rijst vast.

Hamburg 5 Mrt. Raapolie, loco 70½.

Petroleum, loco 6.95 brief, do. .— geld, per Aug./Dec. 7.20 brief, do. .— geld.

Reuzel, Steam 32¼.

Koffie. Santos good average per Mrt. 86½, per Mei 86¾, per Sept. 85½. Dec. 82½ Omzet op termijn van 4 Mrt., 22,000 b.

Markt vast.

Keulen, 4 Mrt. Tarwe, vreemde 21.50. Mrt. 20.30, Mei 20.40, Juli 20.40. Rogge, dadelijk vreemde 19.—, Mrt. 16.95, Mei 17.—, Juli 16.95. Raapolie, dadelijk 74.—, Mei 70.70. Oct. 61.90.

Tarwe en Rogge lager. Olie onveranderd.

Rijnhoogte ten 11 uur 1.40.

Regen.

Parijs, 5 Mrt. Raapolie, loop. maand fr. 80.—, April fr. 80.—, 4 maanden van Mei fr. 75.,50 4 laatste maanden fr. 71.25.

Lijnolie, loopende maand fr. 56.—, April fr. 56.25, 4 maanden van Mei fr. 56.25, 4 laatste maanden fr. 55.25.

Spiritus, loopende maand fr. 36.—, April fr. 36.25, 4 maanden van Mei fr. 37.25, 4 laatste maanden fr. 38.25.

Suiker, 88° dadelijk fr. 29.75 a 30.—, witte No. 3 loopende maand fr. 35.—, April fr. 35.25, 4 maanden van Mei fr. 35.80, 4 maanden van Oct. fr. 35.80, geraffineerd fr. 104.50 a fr. 105.50.

Meel, 12 merken, loopende maand fr. 52.50, April fr. 52.40, Mei/Juni fr. 53.40, 4 maanden van Mei fr. 53.90.

Tarwe, loopende maand fr. 24.40, April fr. 24.60, Mei/Juni fr. 24.60, 4 maanden van Mei fr. 24.60.

Rogge, loopende maand fr. 16.10. April fr. 16.10, Mei/Juni fr 15.90, 4 maanden van Mei fr. 15.75.

New-York, 5 Mrt. (Slotkoersen.) Beleening Staats-Effecten 3—, do. andere Effecten 3—, Wissel op Londen 60/d. 4.82½, id. op Parijs 5.21¾, id. op Berlijn 94½, 4 pCt. Amerika 123—, Erie Spoorweg-Aand. 25—, Illinois Shares 114—, Wabash St. L. en Pac. Pref. 25¾, Miss. Kans. en Texas-Aand. 10¼, Union Pac. Aand. 63¾, Central Pac. do. 32½, Can. Pac. Sp. A. 71½. Atch. Top. Santa-Fé A. 33½. St. Louis en San Fr Pref. A. 38—, Lake Chora do. 104¾, Chic. N.-Western Pref. do. 141½, Canada South do. 53¼, Louis Nashv. gew. do. 85¾, Chic. Milw. St. Paul gew. do. 66½, N.-Y. Ont. West. gew. do. 17⅝, Denver do. 15½, Manitoba Minneapolis 111—, Michig. Centr. Shares 92½.

New-York, 5 Mrt. Katoen op lev. Mrt. 11.21, Juni 11.35, do. middling Upland 11 5/16, do. middling New-Orleans 10 9/16, Petroleum, ruwe 7.60, do. per April 93—, do. geraffineerde 7.40, do. te Philadelphia 7.40. Terpentijn 42—. Reuzel Western Steam 6.25—. Meel 2.60. Mais 37⅞. Tarwe roode winter loco 88⅝, do. levering loopende mnd. 86¾, lever. a. s. mnd. 86⅞, lev. daaropvolgende mnd. 87—, lev. per Dec. 86½, Tarwe voorj. No. 1 Northern 94¼. Koffie Fair Rio 20—, do. Good Rio 20¼. do. Rio low ord. Stand. No. 7 lev. April 16.90 a 16.95, idem lev. Juni 16.75 a 16.80. Suiker 5 9/16. Vracht n. Liverpool p. bushel 4½ d., do. n. Londen 5¼, d., do. voor Katoen 9/16. IJzer (No. 1 Coldness) 27.50, Talk 4 9/16. Tin Straits 20.60. Katoen, dag. ontv. 15,000 b., dag. uitvoer n. Gr.-Brittannie 8,000 b. dagel. uitvoer n. 't vasteland 1,000.

Handels- en Marktberichten.

Amsterdam, 6 Mrt. Tarwe per 2400 kil. op lev. Mrt. *f* —. Mei *f* 196.

Rogge op lev. (officieel) Maart *f* 144, 143, 144. Mei *f* 144, 143, 144. Oct. *f* 136.

Raapolie, Mei *f* 37¼, 37—. Sept. 32¼.

Lijnolie April/Mei *f* 24½. Mei *f* 24½.

Petroleum onveranderd.

Koffie goed ord. Java loco 56½ ct.

Katoen onveranderd.

Tin vast, Banka *f* 55, Billiton 54½ gering aanbod *f*

Suiker flauwer, Maart, Juni, Juli en Aug. gedaan *f* 15.

Nieuwe Campagne *f* 15 te koop.

Bindrotting. Afgedaan 6000 KG.

Amsterdam, 6 Mrt. Aardappelen. De prijzen zijn: Friesche Dokkummer jammen *f* 2.60 a 2 80. do. Franeker *f* 2.10 a 2.40, do. Engelsche *f* 1.50 a 1.60. do. Zaaiers *f* 1 90 a 2.10. do. Botergele *f* .— a — do. Hamburgers *f* .— a .—. Zeeuwsche Spuische jammen *f* 2.— a 3.50 do. Blauwe *f* 2.— a 2.30. Flakkeesche jammen *f* 1.85 a *f* 2.40. do. Blauwe Jammen *f* .— a .—. Geldersche Blauwen *f* 2.— a 2.20. do. Champions *f* 1.50 a .—. do. Kralen *f* .— a .—. do. Ronde Wolkammers *f* .— a .—. do. Jammen *f* .— a .—. do. Stoelematters do. Muisjes *f* .— a .—. do. Fleuren *f* .— a .—. Pruisische Hamburgers *f* 3.60 a 3 80, do roode *f* 1.75 a 2 10. do. blanke *f* .— a *f* .—. Duitsvand *f* 4 25 a 4.50. Saksische *f* .— a *f* .—. Andijker muisjes *f* .— a .—. Rijnsburgers muisjes *f* .— a .—. Noordwijker zand *f* .— a .—. Haarlemmer Bollen *f* .— a .—. Sassenheimer *f* .— a .—. Andijker Blauwen *f* 2.10 a .—. IJpolder Blauwen pitte *f* .— a .—. Andijker Ronde *f* .— a .—. IJpolder Jammen *f* 2.— a .—. Hillegommer *f* .— a .—. Rijnsburgers *f* .— a .—. Hillegommer Grave *f* .— a *f* .—. Katwijker Zand *f* .— a *f* .—.

Aangevoerd 6 ladingen.

Handel flauw.

Schiedam, 6 Mrt. Moutwijn *f* 9.75; Jenever *f* 15.25; Amsterdamsche Proef *f* 16.50 per HL. zonder fust of belasting. Spoeling, beurs per ketel *f* 1.60; Spoeling, commissie *f* 1 40 per ketel.

Schoonhoven, 5 Mrt. Hennep. Prijs van gelling *f* 16.— a —.—, bind *f* 17.50 a —.—, schil *f* 19.50 a —.— per 50 kil. Aangevoerd — partijen.

Hennepzaad *f* 6.— a .— per hekt.

Woerden, 5 Mrt. Kaas. Aangevoerd 1 partijen. Goudsche 1e soort *f* 24.— a —.—, 2e soort *f* —.— a —.—, zwaardere *f* —.— a *f* —.—, Derby *f* —.— a —.—, Edammer *f* —.— a —.—.

Handel vlug.

Maastricht, 5 Mrt. Boter. *f* 1.40 a 1.48 per kil. Eieren *f* 3.20 a 3.40 per 100 stuks. Kochuiden 15 a 16 c. Stierenhuiden 12 a 13 c. Kalfsvellen 17 a 18 c. per ½ kil. Nucht. Kalfsvellen *f* .— a .—. Schapenvachten *f* 1.80 a 2.50, bloote do. *f* 0.50 a 0.60, en Paardenhuiden *f* 9.— a 10.— per stuk. Hooi *f* 13.— a 15.—. Stroo *f* 8.— a 9.— per 500 kil. Aardappelen *f* 3.50 a 3.75 per 100 kil.

Dokkum, 26 Feb. Graanmarkt. Tarwe 75 kilo witte *f* .— a .—, roode 75 kilo *f* .— a *f* .—. Gerst 60 kilo *f* 4.75 a *f* 4.80, mindere *f* .— a *f* .—. Haver 50 kilo *f* 5.85 a *f* 6.05. Kanariezaad 75 kilo (Friesch) *f* .— a *f* .—. Spaansch *f* .—. Boonen *f* .— a *f* .—. Paardeboonen *f* .— a *f* .—. Twijfelaars *f* .— a *f* .—. Platte *f* .— a *f* .—. Groene Erwten *f* .—. Voererwten *f* .— a *f* .—. Schokkers *f* .— a *f* —.—. Klaverzaad *f* —, *f* — tot *f* —.

Door de gestremde scheepvaart ging er heden weinig handel om in Granen en Zaden.

Vlasmarkt. Tengevolge der gestremde scheepvaart, kleine aanvoer en handel traag.

Deventer, 4 Mrt. Veemarkt. Aangevoerd — Runderen. Neurende Koeien *f* 130 a *f* 220. Melkkoeien *f* 120 a 180. Drachtige Koeien *f* 150 a 210. Guste Koeien *f* 100 a *f* 150. neurende Pinken *f* 100 a 150, melke *f* 70 a 100, drachtige *f* 90 a 130, guste *f* 70 a *f* 110, vette kalveren *f* 45 a 60. Nuchtere Kalveren *f* 9.— a 12.— per stuk. Vette Runderen 60— a 70— c, vette Pinken —— a — c., vette Kalveren 45— a 60 c. en vette Varkens 50 a 55 c. per kil. Biggen *f* 1.25 a *f* 1.55 per week.

De handel was minder vlug.

Deventer, 4 Mrt. Boter *f* 0.90 a 1.10 per kil. Kipeieren *f* 3.— a 3.50, Eendeieren *f* 4.— a 4.50 per 100 stuks. Aardappelen *f* 1.70 a 2.40. Uien *f* .— a .—. Appelen *f* .— a .—. Peren *f* .— a —.— per hekt. Huiden, koe- 24 a — c., pink- 26 a — c., stier- 20 a — c., vette Kalfsvellen 30 a — c. per kil., nuchtere do. *f* 1.— a 1.10. Geitenvellen *f* 1.25 a 1.50. Paardenvellen *f* 8.25 a .—, alles per stuk.

Sneek, 4 Mrt. Vee. Aanvoer 186 Koeien *f* 70 a 280. 51 Kalveren *f* 12.— a 55. 5 Stieren *f* 60 a 210. 64 Schapen *f* 15.— a *f* 40.—. — Lammeren *f* —.— a —.—. 98 Varkens *f* 25 a 150. — Biggen *f* —.— a *f* —.—. 0 Paarden *f* — a —.

Sneek, 4 Mrt. Boter, 1e keur *f* 46.50 a *f* —.—.

Aangevoerd 413 ¼, 54 ½ en — ½ vn.

Boter bij de Vereeniging: 1e keur *f* 46.— a *f* 47.—. 2e keur *f* 45 — a 46.—. 3e keur *f* 45.— a —.—. 4e keur *f* 44.—.

Kaas. Aangevoerd —— kil. Prijs van Nagel *f* —.— a —.—. Kanter *f* —.— a *f* —.—.

Purmerend, 4 Mrt. Kaas. Aangevoerd 43 stapels kleine *f* 33.— a —.—; 0 stapels middelbare *f* —.—. Boter. Aanvoer 680 ½ kil., *f* 1.25 a 1.30 per kil.

Aangevoerd 132 Runderen. — Stieren. 96 vette Kalveren *f* 0.90 a 1.10 per kil. 664 nucht. do. *f* 5.— a 16 per stuk. 96 vette Varkens 40— a 52 c. per kil. 90 magere do. *f* 15 a 35, 168 Biggen *f* 9.— a 13.—. 942 Schapen en Lammeren *f* — a —. 23 Paarden *f* — a — per stuk.

— hekt. Appelen *f* .— a .—. — hekt. Peren *f* .— a .— per hekt.

Kipeieren *f* 3.— a 4.50. Eendeieren *f* 5.— a *f* .— per 100 stuks. Kievitseieren — a — c. per stuk.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

YMUIDEN, 5 Mrt. Castor, (s) Cephalonia; Zingari, (s) Newcastle. 6 dito. Elna, (s) Bordeaux; Teal, (s) Londen; Ystroom, (s) dito.

NIEUWE WATERWEG, 5 Mrt. Merapi, (s) Batavia; Hungarian, (s) Newyork; Diligent, (s) Odessa; Orconera, (s) Bilbao; Rallus, (s) Liverpool; Grenadier, (s) Newcastle; Lady Tyler, (s) Harwich; Harwich, (s) dito; Adler, (s) Stettin.

FERNAMBOCK, 4 Mrt. Rosario, (s) Hamburg.

ST. THOMAS, 4 Mrt. Albingia, (s) Hamburg.

ALGIERS, 5 Mrt. Hebe, (s) Benicarlo.

GIBRALTAR, 4 Mrt. Gleu Dochart, (s) Fiume naar Rotterdam.

SANTANDER, 3 Mrt. Lafayette, (s) West-Indie naar St. Nazaire.

CAEN, 5 Mrt. Guyera, (s) om voor Rotterdam te laden.

LONDEN, 5 Mrt. Amstelstroom, (s) Amsterdam; Granton, (s) dito; Holland, (s) Rotterdam.

QUEENBRO', 5 Mrt. Willem Prins v. Oranje, (s) Vlissingen.

BURNT-EILAND, 2 Mrt. Alsen, (s) Rotterdam.

HARWICH, 5 Mrt. Adelaide, (s) Rotterdam.

HAMBURG, 3 Mrt. Astromom, (s) Antwerpen.

VERTROKKEN.

YMUIDEN, 5 Mrt. Osborne, (s) Leith.

VLIE, 5 Mrt. Widgeon, (s) Londen; Alert, (s) Hull.

NIEUWE WATERWEG, 5 Mrt. Burgemeester v. Vollenhoven, (s) Duinkerken; Grangemouth, (s) Grangemouth: Kinghorn, (s) Leith; Fredensborg, (s) Newcastle; Claud Hamilton. (s) Harwich.

TER-NEUZEN, 5 Mrt. Rosalind, (s) Londen.

VLISSINGEN, 5 Mrt. Duitschland, (s) Queenbro'.

SHANGHAE, 3 Mrt. Glenfinlas, (s) Londen.

HONG KONG, 2 Mrt. Lancelot, (s) Java.

FERNABUCK, 4 Mrt. Brema, (s) Havre.

BENI SAF. 4 Mrt. Bellow, (s) Rotterdam.

PORMAN, 3 Mrt. Eveline, (s) Rotterdam.

HAVRE, 5 Mrt. Ary Scheffer, (s) Rotterdam.

SHIELDS, 3 Mrt. Sybol, (s) Rotterdam.

ADELAIDE, 5 Mrt. Salier, (s) Bremen.

GALLE, 3 Mrt. Ossian, (s) (Batoum) Java.

BAHIA, 4 Mrt. Valparaiso, (s) Hamburg.

SALONICA, 5 Mrt. Stella, (s) Constantinopel.

LISSABON, 5 Mrt. Minerva, (s) Gibraltar.

CARDIFF, 4 Mrt, Ariadne, (s) Kaap Verdische Eilanden.

NEUFAHRWASSER, 3 Mrt. Sophie, (s) Rotterdam.

STOOMVAARTBERICHTEN.

Voorwaarts, Maatsch. Nederland, van Batavia naar Amsterdam, passeerde 5 dezer Perim.

Prinses Amalia, Maatsch. Nederland, van Amsterdam naar Batavia, vertrok 5 dezer van Southampton.

Prinses Wilhelmina, Maatsch. Nederland, arriveerde 5 dezer van Amsterdam te Batavia.

Zaandam, Ned.-Amerik. Stoomv.-Maatschappij, van Amsterdam naar de Plata-Rivier, vertrok 4 dezer van St. Vincent, K. V.

WATERHOOGTE.

MANNHEIM, 5 Mrt. 2.25 M. Val 0.05 M.
COBLENZ, 5 Mrt. 1.63 M. Val 0.07 M.
KEULEN, 6 Mrt. Rijnhoogte 1 uur, 1.40 M.
ARNHEM, 5 Mrt. 8.12 M. + 1.21 M. Val 0.05 M.
MAASTRICHT, 5 Mrt. Hoogte der Maas 0.36 M. boven 0 aan de peilschaal der brug. Was 0.06 M.
VREPSWIJK, 6 Mrt. 1.86 + A.P. 5.14 M. onder N. P. Was 10 cM.

Prijzen van Coupons.

Oostenr. Pap.	*f* 21.20—	Rus. Z. Roeb.	*f* 1.28—
dito Zilver.	„ 21.20—	dito P. Roeb.	„ —.—
Diversen in £	„ 11.52½	Pools.p.Z. Rb.	„ —.—
dito dito met affidavit...	„ 11.92½	Spaans. Piast. Buitenl.	„ —.—
Portugeesche.	„ 11.97½	do.do.do. Juli	„ 47.55—
Fransche....	„ 47.60—	do. do. Binnl.	„ —.—
Belgische ...	„ 47.50—	do.do.do. Juli	„ 2.24—
Div.Reichsm.	„ 58.80—	Am. Gd. Doll.	„ 2.46½
Hamb. Rusl..	„ 1.21—	do. Pap. Doll.	„ —.—
Goud. Roebels	„ 1.90½		

ENSCHEDE, 4 Mrt. Agio op Pruisisch geld *f* 1.25. Idem op papier *f* 1.25.

WISSELKOERS.

AMSTERDAM, 6 Maart 1890.

		Geld.		Papier.		
Parijs.. ...Kort.	*f*	—.—	*f*	47.97½	Fr.	100
„ .....1/m.	„	—.—	„	—.—	„	„
„ .....2/m.	„	47.40	„	—.—	„	„
Belgische...Kort.	„	47.85	„	—.—	„	„
„ ...3/m.	„	47.25	„	—.—	„	„
Zwitsersch..Kort.	„	47.80	„	—.—	„	„
„ ...3/m.	„	47.20	„	—.—	„	„
Spanje .....3/m.	„	2.20	„	—.—	Ps.	„
Portugal.....3/m.	„	2.62	„	—.—	1000	Rs.
Italië.....3/m.	„	46.20	„	—.—	Le.	100
Petersburg ..3/m.	„	127.—	„	—.—	Z. R.	100
Weenen.....3/m.	„	99.—	„	—.—	Fl.	100
Oost. Bankpl.3/m.	„	98.50	„	—.—	„	100
Pruisische ..Kort.	„	59.10	„	—.—	RM.	100
„ ...3/m.	„	58.35	„	—.—	„	„
Londen.....Kort.	„	12.11½	„	—.—	£	„
„ .....2/m.	„	12.—	„	—.—	„	„
„ .....1/m.	„	—.—	„	—.—	„	„

Disconto 2½ PCt.

Beurs-Overzicht.

Integralen verkeerden wederom in eene minder aangename stemming.

Van industr. soorten zijn aand. Afr. Hand.-Vennootschap ½, Cult.-Maatschappij ½, aand. Kol. Bank ¾, Kon. Ned. Stoomb.-Maatsch.ij ¾, Amer. Stoomv.m. ¾, Handel-Maatschappij ½ pCt. opgekomen.

Oostenrijksche waren heden op nieuw flauwer gestemd. Ook Turksche soorten meer aangeboden, terwijl Russen goed prijshoudend waren.

In aandeelen Warschau—Weenen handel en veranderingen van minder belang.

Aand. groote Russische maatschappij tamelijk prijshoudend.

De Amerikaansche spoorwegmarkt was in minder gunstige stemming. Inzonderheid voor de Nash Ville Shares.

Geld op Prol. 3—3½.

Beurstijdingen.

OFFICIEELE PRIJSNOTEERING.

AMSTERDAM, 6 Maart 1890.

De niet genoemde fondsen zijn heden niet verhandeld.

Staatsleeningen.				
EUROPA.				
Nederland.				
Cert N. Werk.Sch....2½		81½	81¾	—
Cert. N. W. Schuld .3½		102 9/16	102¾	—
Oblig. Ned. W. Sch.3½		102 9/16	102 9/16	—
Amort. Synd.....3½		100¾	—	—
Italië.				
Inschrijving 1861—81..5		87½	88½	—
Oostenrijk.				
Obl. Mei-Nov.....5		73¾	73½	—
Obl. Febr.-Aug.....5		74½	—	—
Obl. Jan.-Juli.....5		73¾	74	—
Obl. April-Oct.....5		73½	73¾	—
Portugal.				
Obl. Buit. 1853—84...3		62¾	63	—
Rusland.				
O. *Hope & C.* 1798/1815.5		104 9/16	104¾	—
Cert. Ins. 6e Serie 1855.5		84½	85	—
Obl. 1862.....5		103	—	—
Obl. 1864 Amst.....5		102½	102¾	—
Obl. 1864 Londen.....5		100¾	101	—
Obl. 1866 Amst.....5		102½	102¾	—
Obl. 1866 Londen.....5		100¾	101	—
Obl. Oost.....5		64¾	—	—
Obl. 2e Serie.....5		65½	—	—
Obl. Onbep.....4½		100¾	—	—
Obl. 1875 gecons....4½		101 9/16	101¾	—
Obl. 1880 gecons.....4		89 9/16	90 9/16	—
Ob. 1889 1e en 2e Serie.4		89¾	90	—
Obl. 1889.....4		91 9/16	91 9/16	—
Obl. Leen. 1867/69....4		94¼	—	—
Cert. van Bank-Assign.6		45	—	—
Obl. in Goud 1883....6		106¾	107	—
Obl. in Goud 1884....5		100½	100¾	—
Spanje.				
Obl Buit Perp. Sch...4		69¼	—	—
Turkije.				
Gepriv. Obl.....5		92¾	93½	—
Douane Obl. 1886.....5		80	80¾	—
Obl. Geconv. Serie D...		18 9/16	18½	—
Obl. Geconv. Serie C...		18 9/16	18½	—
NOORD-AMERIKA.				
Mexico.				
Gecons. Oblig.....6		95	95½	—
ZUID-AMERIKA.				
Argent. Rep.				
Leening 1886/87.....5		90	—	—
Brazilië.				
Ob. Leen 1889.....4		75¾	76	—
Ecuador.				
Oblig. 1855.....1		25	—	—
Peru.				
Obl. Leen. 1872 gereg.5		16	16¼	—
Venezuela.				
Oblig 1881.....4		51¼	52	—
Provinciale en Stedelijke Leeningen.				
Amsterdam.				
Leening 1861.....3½		100 9/16	—	—
Industriëele en Financiëele Ondernemingen.				
Nederland.				
N. Afr. Hand.Vennoots..		121¼	—	—
„Arendsburg" Cert.....		1000	—	—
C.Ven.Gest.O.enLik.Bew.		6¾	—	—
Cult.-Mij. der Vorstenl..A.		56	57	56¾
Cult.-Mij. der Pref., A....		130¾	131	—
Cult. Bew. van Winstaand.		14½	15	—
Hand.-Ver. „Amsterd." A.		112	—	—
Holl. Hyp. Pandbr....4		100¾	—	—
Int.Cr.enH.Ver.„Rott." A.		95	—	—
Koloniale Bank.....A.		59½	59¾	59½
Koloniale Bank prefer.A.		78¼	78¾	—
Koloniale Bank Oblig..5		102½	—	—
Kon. Ned. St.-M. A....		126	—	—
K. Ned. Paketv.-M. Ad.		106¾	—	—
Kon. W.-I. Maild. Obl.4		101½	—	—
Likw. A. Jam Barge o.s..		86¾	87¾	87½
Maastr. Hyp. Bank 4½		101	—	—
Maastr. Hyp. Bank....4		100¾	—	—
Ned.Am. Land Mij Pdbr.5		103½	—	—
Ned. Am. St. Maatsch. A		119½	120	—
Ned. Hand.-Maatsch. A.		147½	147¾	—
Ned. Hand.MaatschC.v.A.		147¾	—	—
Ned. Hand.M.Cert. resc. 5		144¾	144¾	144 9/16
Ned. Ind. Handelsbank A.		103¾	104	103½
Ned. Ind. Handelsb. O..4		98¾	—	—
Ned. Ind. Landb.-Mij. O.5		106	—	—
Nederl. Z.A. H. bank....5		102	—	—
N. Western and Pac. Pbr.5		102½	—	—
Rott. Bank Aandeelen..		129½	—	—
Rott. Lloyd Aand		120½	—	—
Stv.mij. „Nederl." Aand.		126	—	—
Hongarije.				
Temes BégaTh.Waatr.O.5		85	85½	—
Spanje.				
Salamanca Cert v. A...		51	—	—
Amerika.				
Col. Centr. Cons.Min.C.A.		7½	—	—
Maxw. C. van Prior....6		77½	—	—
Maxw. L.G.C.Afges.C.v.A.		12¾	13½	—
Maxw. C.v.Inc.bondsafges.		19¾	—	—
SPOORWEG-LEENINGEN.				
Nederland.				
DeliSpoorw.-Maatsch.O.4		101	—	—
Ned Centr Spoerweg A.		84	—	—
Bew. v. Uitg. Sch à *f* 100		80	—	—
Ned Rijn-Spw. volget A.		111	111½	111½
N Rijn-Spw. O. 1886 3½		100½	—	—
N. Rijn-Sp. O. à £ 100 3½		100½	—	—
Zuid-Afrikaansche Sp.. 6		125¼	—	—
Ned. Z.-Afr. Spoorw. O. 5		104½	—	—
Ned. Z.-Afr. spoorw... 4		99½	—	—
Hongarije.				
Theiss-Spoorweg Aand. 5		—	—	—
War.-Golub. pref. A. 5		78¾	—	—
Italië.				
Spoorwegleen. 1887/8 3		54¾	54 9/16	—
Victor Emmanuel Obl. 3		—	—	—
West Sicil. Spoorweg O. 5		100	—	—
Zuid Ital. Spoorweg O. 3		59½	59¾	—
Polen.				
Warz. Bromb. Aand ...4		—	—	—
Warz.-Weenen Aand...		109	109¼	—
W.-Weenen Act. d. Jouis *f*		—	—	—
Actien de Jouis R. M. O 5		101 ½	—	—
Portugal.				
Kon. Trans-Afr 1e hyp. 5		96½	—	—
Rusland.				
Gr Sp.-Maatsch. Aand. 5		121	—	—
Gr. Actien de Jouis... *f*		58¾	—	—
Gr. Sp.-Maatsch. Obl. 4½		—	—	—
Gr. Sp.-M. 1861 O.....4		—	—	—
Gr Sp.-M 1883 Obl...4		93	93¼	—
Gr. Sp.-M Obl.....3		76¼	—	—
Baltische Spoorweg A. 3		62¾	62¾	—
Baltische Obligatien...5		—	—	—
Brest-Grajewo O. *f* 1000 5		—	—	—
Brest-Grajewo in R.M. 5		—	—	—
Donets Steenk. Sp. A. 5		95½	95¾	—
Fastowo Spoorweg-Mij 6		67¼	67 9/16	—
Iwangorod Dombr. A. 5		—	—	—
wangorod Dombr. O. 4½		94¾	95½	—
Kosl-Woronesk Rost. O 4		—	—	—
Chark.-Azow à *f* 100 4		—	—	—
Chark.-Azow 500—1000		93¼	—	—
Chark.-Azow R.M. 600.4		—	—	—
Chark-Asow 500—2000 4		—	—	—
Los.-Sewast. O. *f* 1000 5		100¾	100 9/16	—
Losowo-Sewast.R. M. 4		—	—	—
Morschansk-Syzran Aand.		82½	—	—
Mosk.-Jaroslow Oblig..5		102¾	—	—
Mosk.-Jaroslow Prior.O.5		63½	63¾	—
Mosk.-Kursk Obl.....4		—	—	—
Mosk.-Smolensk Obl..5		103	—	—
Orel-Greasi Obligatien 4		89	—	—
Orel-Griasi à 500—2000.4		90¾	—	—
Orel-Vitebsk ZR. 1250 A. 5		—	—	—
Orel-Vitebsk ZR. 125 A. 5		—	—	—
Orel-Vitebsk Obl.....5		102	102¼	—
Poti-Tiflis Obl. *f* 1000 5		103	103¾	—
Poti-Tiflis Obl. £ 100 5		—	—	—
Riaschk-Wiasma Aand..		82¾	82½	—
Transcaussa. Spw. Obl..3		73½	—	—
Weichsel Spw. Aand..5		66½	—	—
Wladikawkas Obl.....		87 9/16	88¾	—
Z.-W. Sp. M. 100-1000 A.5		69 9/16	69¼	—
Z.-W. Sp. M. 3000 A. 5		68¾	—	—
Z.-W. Spoorw. Mij. Obl.4		88	88 9/16	—
Zweden.				
Zw. Noorw. Sp. Obl...5		22	22½	—
Receiver Cert. *f* 500...		—	—	—
Amerika.				
Atchis.-Top. C. v. Aand.		—	—	—
Gen. Mortage bonds... 4		83¼	83¾	—
Income Goud dito.... 5		54¾	54 9/16	—
Certificaten van dito....		—	—	—
Sink. fund Obl. 6		—	—	—
Sink. fund Obl.....7		—	—	—
Atl. & Pac.(W.D.) Tr. O 4		71¾	—	—
Central Pacific Aand...		82 9/16	82½	—
Central Pacific Obl....6		111¾	—	—
Central Pacific Obl....5		—	—	—
Centr. Calif. Oregon Obl.5		106½	—	—
Cent. Calif. B. 5860 Obl.6

ADVERTENTIËN.

ONDERTROUWD:
H. VAN DE GRAMPEL
EN
M. PRONK.
Amsterdam, 6 Maart 1890.

GEBOREN:
JOHANNES,
Zoon van F. SIJTSMA en L. HOOGLAND.
Anjum, 3 Maart 1890. (2156)

Door Gods goedheid voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER*:
L. C. DANE—KRUIJFF.
Rotterdam, 5 Maart 1890.

Heden overleed tot onze diepe droefheid na eene kortstondige ziekte, onze hartelijk geliefde Echtgenoote en Moeder
CHRISTINA EVERDINA KLOOSTERBOER,
in den ouderdom van 64 jaren en 9 maanden.
G. TH. MARKVOORT.
G. B. MARKVOORT.
E. H. MARKVOORT.
Almen, 4 Maart 1890.

Voor de vele bewijzen van deelneming, bij het overlijden van mijn geliefde Echtgenoot ondervonden, betuig ik mijn hartelijken dank.
Wed. J. BECHTHOLD—
M. E. BAGGELAAR.
Amsterdam, 7 Maart 1890.

Voor de vele vriendelijke blijken van deelneming, ons dezer dagen betoond, betuigen we onzen hartelijken dank.
A. W. VAN KLUYVE en fam.
Gouda, 6 Maart 1890. (2161)

Vele blijken ontving ik van ware deelneming in mijne smart over het verlies van mijne dierbare, onvergetelijke Echtgenoote. Ik betuig daarvoor, langs deszen weg, mijnen hartelijken dank. Psalm 41:2—4.
J. GOLDSCHMIDT.
Andel, 6 Maart 1890. (2159)

De Veiling van het **SCHOOLGEBOUW** met **BOVENWONING** aan **Regtboomsloot 73**, van achter uitkomende aan de Ridderstraat, groot 1 Are 40 Centiaren, zal plaats hebben **Maandag 10 Maart** e. k. des avonds na 6 ure in het lokaal Frascati. (2158)

Onderwijzer. (Hulp)

Wegens vertrek van de tegenwoordige wordt aan de Christelijk Nat. School te **St. Anna Parochie** zoo spoedig mogelijk een **ONDERWIJZER** gevraagd
Salaris *f* 450. Niet Hervormd. Brieven franco aan den Heer S. VAN DER KOOI, Hoofd der School.

Aan de vrije School met den Bijbel te **Priezenveen** wordt tegen 1 April verlangd een

Onderwijzer

van Geref. begins. (Herv. kerk). Salaris *f* 450. Zaterdag vrij. Geen avondschool.
Het Bestuur
Ds. J. OOSTERHUIS, *President*.
J. J. SIMPELAAR, *Secretaris*.
Inlichtingen worden gaarne gegeven door het Bestuur alsmede door den Hoofdonderwijzer
(2147) W. G. ALDERSHOFF.

Gevraagd aan de Chr. School te **Anjum** (Fr.) een

Onderwijzer.

Salaris *f* 425. Zich ten spoedigste met getuigschriften aan te melden bij den Hoofdonderwijzer
(2120) A. A. VAN DER POEL.

De Ned. Herv. Diaconieschool te **Aagtekerke** (prov. Zeeland) vraagt tegen 1 April a. s. een

Hulponderwijzer

op een jaarlijksch salaris van *f* 500.
Zich aan te melden bij den Voorzitter. (2119)

Maatschappij v. Levensverzekering

opgericht in het jaar 1835, gevestigd te **Rotterdam**. Kantoor Mauritsstraat 9. Directie B. DE REGT en F. N. VAN RIJN.

Op zeer voordeelige voorwaarden worden **AGENTEN gevraagd** in alle plaatsen van het Rijk, waar de Maatsch. nog niet vertegenwoordigd is.
Adres: *DE DIRECTIE*.

Zondagsheiliging.

Een jong gehuwd man, N. G., een positie met goede vooruitzichten bekleedende, grondig met **boekhouden** bekend, alsmede met de **moderne talen**, gevoelt zich bezwaard door verplichte Zondagsarbeid. Wie der broeders kan en wil hem een anderen werkkring aanwijzen? Brieven franco letters N. V. bureau van dit Blad.

Mevrouw BROUWER te **Makkum** vraagt om dadelijk of met Mei in dienst te gaan eene

flinke Dienstbode.

Het zoude mij zeer aangenaam zijn, indien ik iemand van goeden huize, ruim dertig jaren oud, aan eene betrekking kon helpen als

Huishoudster

of **hulp in het huisgezin**. Zij is tot alle werkzaamheden bereid met uitzondering der allergrofste. Nadere informatiën zijn bij mij te bekomen.
F. P. L. C. VAN LINGEN.
Zetten, 6 Maart 1890. (2160)

f 25,000, (Stoomfabriek).

Door bijzondere omstandigheden ter overname aangeboden, eene sinds pl. m. 25 jaren gevestigde, zeer mooi gelegen en in volle werking zijnde fabriekszaak.

De zaak is, (mits er kapitaal aanwezig is) veel uit te breiden en mag onder de tegenwoordige firma voortgezet worden.

Brieven onder 't nummer dezer annonce aan 't bureau van dit blad. (2148)

Gemeente Edam.

Aanbesteding.

Burgemeester en Wethouders der gemeente **Edam**, zijn voornemens op **Zaterdag 22 Maart 1890**, 's morgens **10 uur**, op het Raadhuis **publiek aan te besteden:**

Het verbouwen der School aan de Breestraat met bijbehoorende werken.

Het bestek en de teekening zijn **van af 10 Maart a. s.**, tegen betaling van *f* **0.50**, verkrijgbaar ter Gemeente-Secretarie, terwijl inlichtingen worden gegeven door den Gemeente Architect A. W. REIJNDERS
Burgemeester en Wethouders voorn.,
H. J. CALKOEN.
De Secretaris,
D. SCHELLINGER.
Edam, 6 Maart 1890. (2153)

EPILEPSIE.

Voor het IDIOOTJE, dat aan vallende ziekte lijdt, van R. G. te A. *f* 4.95; J. A. *f* 2.72; Cl. te Gr. *f* 1. Wie helpt verder?
NOTTEN.
Ermelo „Veldwijk", 4 Maart '90.

Stoom-IJs-, Boter- en Kaasfabriek
Melkinrichting.

Deze inrichting stelt zich steeds en uitsluitend ten doel het leveren van prima kwaliteit **versche Roomboter**, waarop bijzonder de aandacht wordt gevestigd in deszen tijd van veelvuldige vervalsching met Margarine- of Kunstboter.

De prijs is tot aanst. Donderdag avond: franco *Rotterdam* en *Den Haag* *f* 1.80 p. Kilo; franco *Amsterdam* *f* 1.90 p. K°.

Naamstempel op de Boter.

Verkrijgbaar in Potjes van ½ en 1 Kilo te *Amsterdam* bij **Th. Franken**, firma H. Vingerhoed, Kalverstraat 216; te *Rotterdam* bij **Ter Harsch & Co.**, Lamsteeg No. 5, Westzeedijk No. 84, Aert van Nesstraat No. 66, Binnenweg, hoek Paardenstraat, No. 76, en Diergaardelaan No. 14 (Boulevard), en te *'s Hage* bij **I. H. Varenkamp & Zn.**, Groenmarkt No. 83 en **G. H. R. Suzanna**, Wagenstraat No. 109, bij wie, evenals direct aan ons adres, *bestellingen worden aangenomen op leveringen in Vaatjes, van 5, 10 en 20 Kilo en in Potten.*
B. VETH & Co., Delft.

De Oud-Carthagena's
Bergplanten-Olie

zet oogenblikkelijk den wortel van het reeds uitvallende haar weder vast, en hergeeft het de vorige groeikracht, zoodat dit middel waarborgt voor te vroegtijdige grijsheid. Prijs per flacon met gebruiksaanwijzing 60 cents.

Hoofddepôt te Delft, bij A. BREETVELT Az. en verder verkrijgbaar bij:
W. A. Schade & Zonen, Amsterdam, Leidschestraat en Nieuwendijk, in „de Vlijt."
Christiaan Annegarn, idem, Paleisstraat, hoek Singel.
G. de Barbanson, Nieuwe Diep.
Wiebels, Purmerend.
H. Meijer, Haarlem.
N. J. Sanders, Leiden.
Iserief & Zonen, 's-Hage.
J. H. Keller & Zoon, Rotterdam.
S. J. G. Wulff, Westnieuwland, Rotterdam.
Wed. Bosman, Gouda.
N. A. Stempels, Dordrecht.
J. J. Groenhuizen & Co., Utrecht.
C. van Esveld, te Nijkerk o/d Veluwe.
W. D. Weisfelt, Zutphen.
Gez. Weghuis, Zwolle.
Van Gorcum en Co., Assen.
Feldbrugge, te Groningen.
J. L. Tombroek, Franeker.
J. Stockman, Bolsward.
Titus Postma, Leeuwarden.

De Copallak
voor buitenwerk,

VAN
H. VETTEWINKEL & ZONEN, te Amsterdam,
houdt langer glans, is duurzamer en droogt spoediger op dan elke andere soort.

VLISSINGEN--ZUID-AFRIKA.

Koninklijke Britsche en Hollandsche Post.

Eenige directe route van Holland naar Transvaal en de Goudvelden.

WEKELIJKSCHE DIENST.

EERSTVOLGENDE AFVAARTEN VAN:
LONDEN: 11 Maart a. s. Stoomschip „DRUMMOND CASTLE", 3663 ton.
VLISSINGEN: 20 „ „ „ „DUART CASTLE", 1825 „

Bij vertrek via Londen in aansluiting aan de stoomschepen via Vlissingen—Queenboro.

Door-cognossementen en retourbiljetten.

Voor goederen, passage en verdere inlichtingen bij:
De Directie: Messrs. DONALD CURRIE & Co., 3 en 4 Fenchurchstreet, Londen E. C.
De Directie der Stoomvaart-Maatschappij „Zeeland", te Vlissingen.
De Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen te Utrecht.
De Heeren: BRUINIER & Co., Amsterdam; Ch. CORNELDER & ZONEN, Rotterdam; PRINS & ZWANENBURG, Groningen en Harlingen; HAENTJENS & MÜLLER, Arnhem; VAN IJSSELSTEIJN & Co., Terneuzen en Gent; HUGER & Co., R. BERNS, Antwerpen.

Korff's Cacao.

Hoogste bekroning Wereldtoonstelling, PARIJS 1889.

Detailprijzen:

Per bus van ¼ Kilo	*f* 1.70
„ „ „ ½ „	„ 0.90
„ „ „ ¼ „	„ 0.50

Verkrijgbaar bij de meeste Winkeliers.

VAN BIJSTERVELD's
ADVOCAAT.

DOOR GEHEEL NEDERLAND VERKRIJGBAAR.

BEKROOND Silveren Medaille, Brussel. Barcelona; Gouden Medaille Londen; Eere-Diploma Tunis; Groot Eere-Diploma Reims, (Hoogste Onderscheiding.

A. VAN BIJSTERVELD, Likeurstoker, Amsterdam.

J. H. Schreuder & Co.

Opvolgers van
ALBERDINGK THYM & Co.,
Haarlemmer Houttuinen 85-87-89.
Amsterdam.
STOOMFABRIEK van Verduurzaamde Levensmiddelen, Scheepsprovisiën enz.
EXPORTEURS NAAR
OOST- en WEST-INDIË.
Opgericht in 1780.

In 1883 werd dit Fabrikaat op de Internationale Koloniale Tentoonstelling bekroond met de *eenige hoogste onderscheiding* voor dit vak — 1ste prijs. (Diplôme d'Honneur.)

Prijscouranten op aanvrage verkrijgbaar.

J. P. Nauta,

Handelsdrukkerij. — VELZEN.
Speciale inrichting voor **net en goedkoop** Handelsdrukwerk, als: Rekeningen, Nota's, Quitantiën, Adreskaarten, Advieskaarten, Hangétiquetten, Huwelijks Circulaires, Postpapier en Enveloppen, bedrukt en onbedrukt enz.
Alles tegen spotprijzen.
Vraag s. v. pl. Monsters. Nette, accurate en vlugge bediening.

Bij ERVEN B. VAN DER KAMP, *Groningen*, en verder bij den boekhandel, is verkrijgbaar:

ROOSTER van Lesuren

voor bijzondere lagere scholen.
Prijs *f* 0.15; franco p. post *f* 0.17. Opgeplakt *f* 0.30; fr. p. post *f* 0.40. Tegen inzending van postwissel.

Vereeniging ter bevordering van Christ. Lectuur.

Lidmaatschap *f* 5.— 's jaars. Daarvoor ontvangt men een Ex. van elk werk dat de Vereeniging in den loop des jaars voor de eerste maal uitgeeft, ter gezamenlijke waarde van minstens *f* 5.—; terwijl men bovendien recht heeft uit het fonds der Vereeniging voor *f* 5.— aan boeken gratis te kiezen.
Dezer dagen verscheen:

Het Nieuwe Testament als Gids voor het Christelijk Leven,

NAAR HET FRANSCH VAN
P. QUESNEL,
BEWERKT DOOR
J. P. HASEBROEK.

Deel IV: Stuk I. (Het Evangelie van Johannes, Hoofdstuk I—VI) *f* **1.30.**
Ter Perse is, onder anderen: De vertaling van **een nieuw Werk van OTTO FUNCKE: DE GESCHIEDENIS VAN JOZEF.**
De Catalogus is op franco aanvrage franco en gratis verkrijgbaar en bovendien bij alle boekhandelaren voorhanden.
De Uitgevers,
Amsterdam. **HÖVEKER & ZOON.**

De Snelpersdrukkerij en Boekbinderij,
J. A. KNUPPE,

Oostmolenstraat No. 22, Rotterdam,
blijft beleefd aanbevolen voor alle benoodigd **DRUK- en BINDWERK**, hetwelk in den kortst mogelijken tijd tot den billijksten prijs wordt afgeleverd.
Bijzonder ingericht voor CATALOGUSSEN, BESTEKKEN, VERSLAGEN, BILJETTEN, PRIJSCOURANTEN enz. enz.
Steeds vooraf proef en prijsopgaven

Onmisbaar voor iederen Nederlander, die naar Zuid-Afrika gaat.

De worstelstrijd der Transvalers.

Aan het volk van Nederland verhaald
DOOR
F. LION CACHET.
Met Portret van PAUL KRUGER, platen en groote kaart van Zuid-Afrika.
In linnen stempelband *f* 4.60.
De Uitgevers,
Amsterdam. HÖVEKER & ZOON.

Stoelen voor Kerken,

zeer solide, tot concurreerende prijzen, leveren met veel succes
VAN GAASBEEK & VAN TIEL,
Stoelenfabrikanten te Culemborg.

Door de Nederlandsche Zondagschoolvereeniging is uitgegeven, bij
F. W. EGELING, Singel 498:

Een bezoek in de achterbuurten van Londen,

door Dr. P. J. MULLER,
Predikant te Rotterdam.
Prijs *f* 0.25; 25 Exemplaren *f* 5.—.

De Naam Jehovah in het Boek Esther

DOOR
Dr. BULLINGER.
Uit het Engelsch.
Prijs ..... *f* 0.20.

„EXCELSIOR."

Geïllustreerd tijdschrift voor Neerlands Jongelingschap en Volk,
onder redactie van
A. J. Hoogenbirk en J. A. Wormser.
Prijs per jaargang van 12 Nrs. van 16 pag. en 12 Nrs. van 8 pag. *f* **3.50.**

Inhoud 1 Maart 1890: W. Ten Kate's poëzie. H. Dubbel betaald. Wat wij zingen. W. De onvruchtbare vijgeboom. Onbeheerden en weggeworpenen. H. De Levenszee. Uit het leven. Stijlbloemen. Vragenbus. Correspondentie.
De Uitgevers,
Amsterdam. HÖVEKER & ZOON.

VIER
Echt mooie Boeken van SPURGEON e. a.
voor slechts f 1.25.

No. 1. C. H. SPURGEON. Praatjes van Jan Ploeger inhoudende 23 Praatjes. 1 deel, 184 bladz.

No. 2. C. H. SPURGEON. Zeven Wonderen van Genade. 1 deel, 160 blz.
Inhoud: 1. Koning Manasse. 2. De Boetvaardige Zondares. 3. De Moordenaar aan het Kruis. 4. Saulus van Tarsen. 5. De Stokbewaarder te Filippi. 6. Onesimus. 7. Het grootste Wonder.

No. 3. J. GOSZNER. Het kloppen des Heilands aan de harten der menschen. 1 deel.

No. 4. MARIE PETERSEN. De Dwaallichtjes, naar de 8de Hoogd. uitgaat, 1 deel.

Geloof me vrij dat zoo'n voordeelig aanbod nooit terugkomt, ieder weet het, **dat alleen de Praatjes van Jan Ploeger veel meer dan *f* 1.— waard zijn** en dat men **De Dwaallichtjes** afzonderlijk vroeger nooit minder dan *f* **1.25** krijgen kon.

Aan den winkel afgehaald allessamen voor slechts *f* **1.25**, naar buiten de stad *franco thuis* op ontvangst Postwissel van slechts *f* **1.25**, waarbij stellig moet staan: **Pakket zeven wonderen.**

Te bekomen bij D. BOLLE, Bazaar van Goedkoope Boeken, Hang bij de Vischmarkt, te *Rotterdam*.

VERSCHENEN:

De Pacificatie

DOOR
Jhr. Mr. A. F. de Savornin Lohman.
Prijs *f* 0.90.
Amsterdam. **I. A. WORMSER.**

Stoombrouwerij „Het Hert,"

Hofleverancier.
van J. A. CORMAN, te Vlijmen.
Het **CORMAN's Stout**, scheikundig onderzocht en aanbevolen door Prof. E. A. VAN DER BURG, te Leiden en Dr. VAN HAMEL ROOS, Amsterdam, is het beste, meest versterkende en aangenaamste van smaak.
Prijs: 1/2 Ton *f* **12**; 1/4 *f* **6.50**; 1/8 *f* **3.50**.
Verder uitmuntende **Brusselsche Faro, H. Licht, D. Princesse, enz.**, Billijke prijzen.

SCOLASTICA.

't Geheim van echte studie,
DOOR
Dr. A. KUYPER.
TWEEDE DRUK.
Prijs *f* 0.40.
Amsterdam. **I. A. WORMSER.**

De Tarieven
der
Levensverzekering-Maatschappij „UTRECHT",

Leidsche Straatweg N°. 4 en 5,
TE UTRECHT,
zijn volgens de nieuwste statistieke gegevens berekend. De deelnemers deelen in 50 % der netto winst.
Kantoor te Amsterdam, Rokin 101.

Stoomhoutzagerij.

Sigarenkisten en Kisten
van allerlei soort,
VERMAES, Delft.

Lees dit s. v. pl.

Voor slechts *f* **15.50** zendt ondergeteekende overal franco, op ontvangst van postwissel, een volslagen **Heerenpak**, van Buksking of Kamgaren, heel solied en netjes afgewerkt (geen fabriekswerk). Men zende postwissel en maatpak en na 8 dagen ontvangt U het nieuwe pak met het maatpak franco terug. *Men vrage Stalen.*
Niet naar geneegen, geld terug.
Vele bewijzen van groote tevredenheid liggen ter inzage. Beveelt zich verder aan tot levering van alle soorten, soowel fijne als ordinaire pakken, overjassen, demisaisons enz. tot de meest concurreerende prijzen.
G. J. VRIELINK,
Heerenkleedermaker te Wesepe, bij Deventer.

TER PERSE:

TRACTAAT van den SABBATH.

HISTORISCHE DOGMATISCHE STUDIE,
DOOR
Dr. A. KUYPER.
Prijs *f* 1.60. Gebonden *f* 2.10.
Amsterdam. J. A. WORMSER.

Pillen Holloway.

De meest gezochte geneesmiddelen over geheel de wereld.
De Pillen (de beste medicijn tot zuivering en herstelling van het bloed) nemen in weinig tijds de verstoringen van maag, lever en ingewanden weg; zij zijn onwaardeerbaar in alle gevallen van Dysenterie en als huismiddel worden zij door geen ander overtroffen.

Zalf Holloway.

De Zalf is het non-plus-ultra der geneesmiddelen tegen alle ziekten, wonden en zweren, zelfs wanneer die verouderd zijn; en in welken vorm ook zich de ziekten der huid voordoen, hoe hardnekkig ze ook zijn, zij verdwijnen door de balsemachtige en genezende hoedanigheden van deze zalf. In een woord, voor alle uitwendig gebruik is dezelve onovertreffbaar.
Bij deze voortreffelijke geneesmiddelen heeft men gebruiksaanwijzingen in alle talen, terwijl zij bij al de voornaamste apothekers te verkrijgen zijn. Voor den verkoop in het groot adresseere men zich aan den eigenaar, professor Holloway, 78 New Oxford Street, Londen.

Een uitnemend geschenk voor jongelieden.

Een uitverkoren vat.

Het leven van Johannes Calvijn, aan het Nederlandsche volk verhaald.
Met voorrede van
Ds. I. I. A. PLOOS VAN AMSTEL,
en Portret van CALVIJN.
Prijs *f* 1.20, gebonden *f* 1.80.
Amsterdam. J. A. WORMSER.

R. D. A. v. d. WOUDE,
ZWARTSLUIS.

Veerenbed Peluw en Kussens, 2 persoons, goed gevuld, met nieuwe veeren en Linnen Tijk, *franco* voor *f* **20.50.**
Kapokbed, dito mooie STOFFE TIJK voor *f* **12.75.**
MONSTERKUSSENS fr. à *f* **2.40** en *f* **1.45.**
Bed- en Peluwevertrek *f* 4.
Een beste Wollen, Creton en Molton **DEKEN *f* 9.50.** Groote keuze.
Wiegen, met gewatteerde voering en wollen **Damast** gordijntjes, bedje en kuss, v. af *f* **9.75.**
Matrassen, Bedden, Dekens, houten en ijzeren *Ledekanten, Waschtafels, Nachtkastjes, Ruststoelen*, enz.
Vraag Prijscourant met Teekeningen.

VERSCHENEN:

Gomer voor den Sabbath.

Meditatiën over en voor den Sabbath.
DOOR
Dr. A. KUYPER.
In stempelb. *f* 2.40. Ingenaaid *f* 1.90.
Amsterdam. **J. A. WORMSER.**

DE BEROEMDE
Pommade Medicinaal

samengesteld uit CHEMISCHE en PLANTAARDIGE OLIËN, is het **EENIGE MIDDEL** tegen het **uitvallen der haren, roos of klierachtige aandoeningen** der hoofdhuid enz.
Alleen verkrijgbaar bij
B. J. WIJNGAARDEN,
COIFFEUR,
Nieuwe Leliestraat No. 57,
AMSTERDAM.
Prijs *f* 1.— per Flacon, met gebruiksaanwijzing.
Naar buiten na toezending van postwissel à *f* 1.15.

Natuurmargarine-boter

is in geur en smaak gelijk aan de **fijnste Roomboter**, verzendt ondergeteekende verpakt in nette kistjes van **4 Kilo à *f* 3.40** franco na ontvangst Postwissel. Bij niet voldoen geld franco terug.
I. C. DONKER, Alkmaar.

GEDRUKT TER KONINKL. NED. STOOMDRUKKERIJ VAN A. WORMSER.